

۱- عام موارد، از ویژگی‌های مقابر زیارتی ساخته شده پس از سده هفتم هجری در معماری اسلامی ایران محسوب می‌شوند، به جز:

(۱) تنوع و تعدد فضاهای باز، نیم‌باز و بسته

(۲) استفاده از حیاط در سازمان‌دهی مجموعه

(۳) تمرکز بر سطوح خارجی و کم‌توجهی به فضاهای داخلی

(۴) اهمیت یافتن ارتباطات شهری و تقویت رابطه بافت و بنا

ویژگی‌های معماری ایلیخانان

- ۱- اهمیت دادن به عظمت بنا و در نتیجه اهمیت به ارتفاع که به دنبال آن ایوان‌های خیلی عظیم و رفیع به وجود می‌آید
- ۲- گنبد‌های دوبله مطرح می‌شوند که در دید داخل ایجاد انسانی رعایت شده و بین پایین و بالا یک سببند زده و بعد گنبد بالایی اجرا می‌شود. بعدها این فاصله به اندازه یک اتاق شده و بازوهای هم از پشتبام داشته این فاصله هم تبادل حرارتی را کم کرده و حرارت به پایین کم رسیده و اگر گنبد بالایی آسیب می‌دید آسیب به قسمت‌های داخل که تزئین داشت نمی‌رسید از این فاصله برای مرمت هم استفاده می‌کردند ولی کاراکتر اصلی آن برای نشان دادن اهت و عظمت بوده است.
- ۳- اهمیت زیاد مقبره‌سازی
- ۴- جدایی مقابر خانانها از آقایان که این موضوع برای همه افراد نبوده و پادشاهان برای دختر، مادر یا همسر خود مقابری با گنبد یا شکوه می‌ساختند که بعدها تیموریان هم از این بسیار استفاده کردند. سنت جدایی مقبره زن و مرد سنت ترکی بوده است.

ویژگی‌های معماری ایلیخانان

۱- اهمیت زیاد مقبره‌سازی

۲- جدایی مقابر خانانها از آقایان که این موضوع برای همه افراد نبوده و پادشاهان برای دختر، مادر یا همسر خود مقابری با گنبد یا شکوه می‌ساختند که بعدها تیموریان هم از این بسیار استفاده کردند. سنت جدایی مقبره زن و مرد سنت ترکی بوده است.

تورانه‌های خاص

- ۱- اهمیت مجموعه‌سازی که سنت ادوی - اسلامی است و به این صورت است که چندین بنا مانند مقبره، خانقاه، مسجد، مدرسه و بازارچه در کنار هم قرار می‌گیرند که لفظ ترکی آن کلیه است و این‌ها مکان‌هایی بودند که در لوش از طریق این بناهای عام‌المنفعه طعام می‌شدند و مرسله خود را اجرا می‌کردند. از معروف‌ترین این بناها مجموعه عبدالصمد نطنز است که خانقاه آن از بین رفته و سردر آن باقی مانده است. شروع مجموعه‌سازی: سلجوق - اوج - ایلیخانان
- ۲- به وجود آمدن عنصری به نام درگاه‌های هشتی که در مساجد و بناهای اصلی این فرم کمتر دیده می‌شود و شروع آن از زمان ایلیخانان است و مسجد جامع رزمین و همچنین مسجد درمارش

۷- به وجود آمدن کاشی معرق

سه سبک معروف کاشی در دوره ایلیخانان

- ۱) معقلی: کنار هم قرارگیری اجزای و کاشی به طوری که شکل آن به آجر بخورد که اگر نقش باشد آن را معقلی می‌گویند و اگر با خط همراه باشد کوفی معقلی نام می‌گیرد که شروع آن از زمان سلجوقی و لوش در این زمان است
- ۲) معرق: از کنار هم قرار داده شدن چند کاشی با رنگها و فرم‌های مختلف به وجود می‌آید

استفاده از نیون به استفاده از خط و کتیبه‌های زیاده و همزی در عثمان

طراحی ایوان‌های عظیم مشرف به باغ و حوض به مانع از بلای آتش می‌آید

چون نمی‌توانستند با یک پخت رنگهای مختلف را روی کاشی درست کنند کاشی‌ها را به طور جداگانه با رنگهای مختلف می‌ساختند که در نوع تک‌بند در این کاشی‌کاری به کار می‌رفتند

- شکارها را می‌کشیدند و کاشی‌ها را سر کاشی‌ها می‌کشیدند و از کنار هم قرار دادن آن‌ها شکل‌ها را ایجاد می‌کردند و پشت آن را گچ می‌پختند و بعد نصب می‌کردند

- قبل از پخت در کوره، پیش‌پس می‌رفتند و بعد لعاب در هشتم پخت روی کاشی قرار می‌گرفت که این روش دقت کمتری دارد ولی سرعت بالایی دارد

نقشه اثر خط کوفی فقط با کاشی اجرا می‌شد کوفی مستطیل نام می‌گیرد و اگر کاشی و آجر و خط با هم باشند آن را کوفی معقلی می‌گویند

۱۲ کاشی هفت‌رنگ را در تهران آمده و شروع آن مسجد گوهرشاد است

اوج در شیشه‌های اصناف

۸- در این زمان گچ خیلی اهمیت پیدا می‌کند و گچ‌های بزرگی مانند گچ بوشهری، گچ‌های سماجونی با ارتفاع بیشتر اجرا می‌شود و دکورها ظریف‌تر می‌شوند

اوج کعبه‌نری: ایلیخانان

(مختصر صحنه‌های بزرگ) اوج مصلی - ایلیخانان

استفاده زیاد از حجیر برشته

۱۰- داخل شدن بعضی از عناصر با تزیینات معماری چین به ایران مثلاً گل خنجر که در چین مقدس بوده یا ازدها و سیمرح (اقنوس - عقنوس) که در بعضی تزیینات از آن‌ها استفاده شده است و علت این را هم به خاطر خود ایلیخان‌ها می‌دانند و هم از چینی گرفتن بزرگی با چین

سایر شاخه‌های معماری ایلیخانان

دو طبقه شدن مدارس

- جانشین زوره از اهود

رشد شگفتی‌سازی با استفاده از طاق و توره: شیخ ابوالنجم

تزئین شدن ساختن آن‌ها

- ازدهاد بازشو
- شروع پلان
- گره‌های رنگی
- آجر رنگی

شروع سلجوق / باغ مجموعه‌سازی / قفسه‌ها / اوج / شیخ ابوالنجم

سبک‌سازی وزن ساختمان و گنبد

رواج خنجره‌سازی

جمع‌رشد و استفاده از شیخ ابوالنجم

اولین شاهانه ایران در زمان صفویان

اولین مسجد علمیه در مشهد

تازه‌سازی و گنبد در مشهد

تزیینات سقف‌ها با آجر

تاریخ شیخ صالح‌ها - تزیینات ایلیخانان - باران و سفید

حوزه سفرت فخریه و علم

تزیینات ایلیخانان - عظمت و تراز در عهد صفوی و حیات بزرگ در عهد سلجوقی

تزیینات صوفی: باران و عرق و تراز در عهد صفوی

جزوه کلاسی تاریخ معماری ایران

گزاره‌ها: سید علیرضا کویلی

@tarikh_tests @taniki_memari99

دوره بررسی کنکور دکتری معماری ۱۴۰۱

گزاره‌ها: سید علیرضا کویلی

@moshaaver_1401 @tarikh_tests

1401

۲- تصویر زیر برش افقی یکی از مساجد ساخته شده در معماری اسلامی ایران است. تمام موارد درباره آن درست

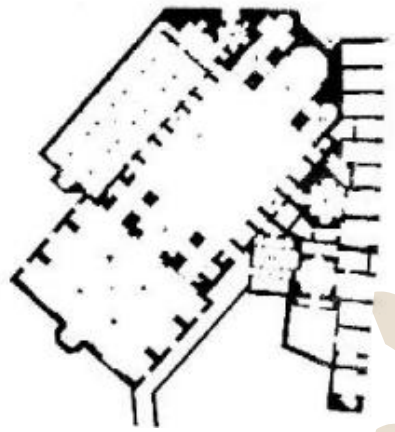
هستند، به جز:

(۱) قاجاری است.

(۲) گنبدخانه دارد.

(۳) متصل به بازار است.

(۴) وضوخانه مستقل دارد.

= روحانی پرهیز عصر قاجار

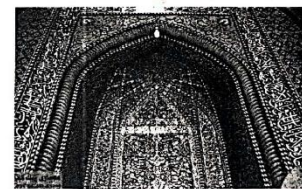
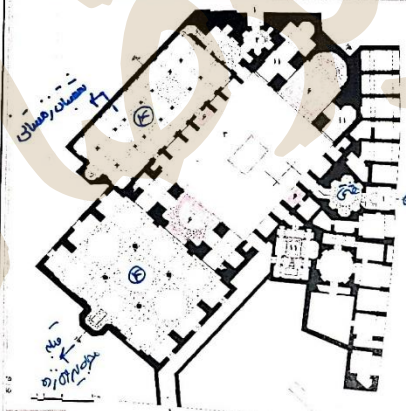
مسجد حاج محمد جعفر آباچه ای اصفهان

شروع ساخت و اتمام 1280

مشخصه های کالبدی

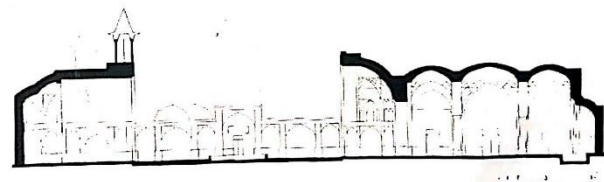
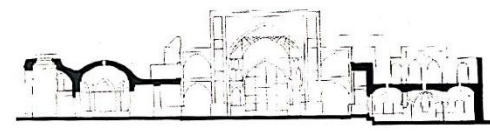
دارای طرح شبستانی
شبستان زمستانی مسجد با کاشی و آجر معقلی و طرح های هندسی مزین شده است.

۱۳۰۰ ایران، برون شد، ایران شرقی، آسان جای

برش عمودی - الف - الف
برش عمودی - ب - ب

Section A, A
Section B, B

دوره
بررسی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

گروه آموزشی: سید علیرضا کویلی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

2

گروه آموزشی: سید علیرضا کویلی

@tarikh_tests
@tarikh_memar99

معماری پناه گد
PANEH.GAN.COM

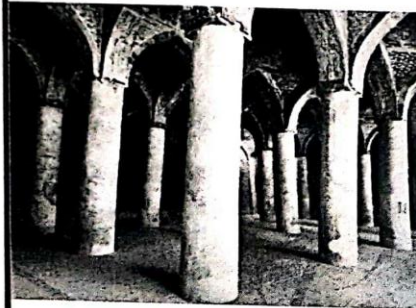
۳- تمام موارد، دربارهٔ تعدد شبستان‌ها در یک مسجد ایرانی درست هستند، به جز:

- (۱) نیاز به انعطاف و آزادی در کاربرد
- (۲) تناسب با شرایط اقلیمی در فصول مختلف
- (۳) نشانه‌ای بر روند گسترش بنا در دوره‌های مختلف
- (۴) تأثیرپذیری از ویژگی‌های بافت شهر ایرانی - اسلامی

خصوصیات معماری اسلامی ایران

شبستان

سلجوقیان - مسجد جامع اصفهان - شبستان شمالی

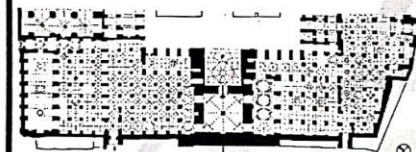

سلجوقیان - مسجد جامع اصفهان - بلن

فضای مدوله حاصل کنار هم نشستن چهارتاقی‌ها که پیشینه آن به تالارهای ستوندار قبل اسلام در ایران نیز برمی گردد. **وسیع و پهنه** فضای وسیع اما دنج، یکپارچه بدون جهت و هم‌ارزش، عدم وجود سلسله مراتب و عدم وجود شکل هندسی خاص و عدم درک ابعاد فضا. از هر نقطه‌ای می‌توان وارد یا خارج شد.

فضای متحرک، متنوع و پیچیده است اما بدون هندسه که بلوک در شبستان ریسک‌های هندسی در پیوسته و روشن‌تر است. روش‌های ایجاد تاکید در بخشی از شبستان: (۱) قرار دادن گنبدخانه (۲) تغییر دهانه و نور (۳) تغییر ارتفاع ستون و طاق (مسجد جامع اصفهان) ۴. تزیین صحن (مسجد ولین یا کاخ کاری) اعمار مرتبه در شبستان در مسجد ولین دهانه صحن هم‌رنگ در شبستان.

- شکل‌گیری با کوچک‌ترین تلاش طراحانه؛
- نورگیری یک طرفه؛ بنا بر جهت هندسه آنها نورشان از شاخه است - کوبه‌ها بر روی سقف - اصول فضای حلی روشنی است.
- عدم دریافت کل فضا؛ شماره میان مواج هستند.
- دنج بودن در یک سو و وسیع بودن در میان ستون‌ها.
- فقدان محوریت و مرکزیت؛ - میز میزگرد و محورهای متعدد (طبع)
- ورودی و خروجی تعریف نشده؛ - دروازه و نایب‌خانه مسیر حرکت یا از میان آن یا از طرف
- نداشتن شکل و اندازه مشخص؛

زندیان - مسجد جامع وکیل - شبستان اصلی

- شبستان‌های دارای ستون‌های سنگی؛
مسجد امام اصفهان، ولین، نصیرالملک، نصیرالملک شیراز، جامع مسجد
اعتبار مسجد آقاخان - مرمر - مسجد شیخ سلیمان تهران
- در مسجد بن این‌ها - شبستان‌ها
در مدارس بین این‌ها - خانه‌ها

دوره
بررسی
کنکور
دکتري
معماری
۱۴۰۱

گزارش دوره: سید علیرضا کوچکی

دوره
بررسی
پژوهان
اساتید
مکتبی
مابلی
فقهی
پژوهایی

گزارش دوره: سید علیرضا کوچکی

@tarikh_memari00
@tarikh_tests

99-1400

16

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

3

۴- کدام مورد توضیح درست تری برای «قاب شدن قوس‌های برساننده دهانه‌ها و تاق‌نماها» در نماهای خارجی و داخلی

آثار معماری اسلامی ایران است؟

(۱) امکان ساختن قوس‌های غیرباربر آویزان از قاب

(۲) مهار رانش ناشی از قوس و جلوگیری از تغییر شکل آن

(۳) گرایش به نماسازی با استفاده از اشکال ساده و خالص

(۴) تأمین فضای کافی برای اجرای تزئین در حد فاصل قوس و قاب

Handwritten notes in Persian script along the right margin of the page.

کاربرد اشکال‌های کامل

۱. نما (بعد سوم) ترکیب‌های درونی احجام قوسهای منحنی شکل نما قاب‌های مستطیل می‌پذیرند و در کنار هم می‌نشینند (دکتری ۱۴۰۱) - ضرورت سازه‌ای در این حضور مشخص ایوانها در میانه نما که با شکل مستطیل خود به چشم می‌نشینند، تقسیمات کلی و جزئی سطوح نماها جمعی از مستطیلها و مربع‌های مستطیل را عرضه می‌دارند.

اختتام حد بالای نما به خط مستقیم افقی که بنا را دور می‌زند و جز در نقاط بسیار مهم شکسته نمی‌شود. (تصویر ۴)

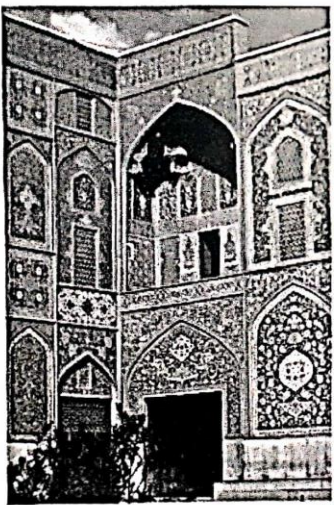
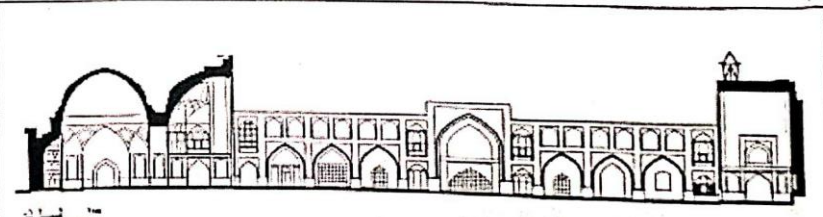
۲. ترکیب‌های بیرونی احجام (تصویر ۵) - حجم‌ها در معماری ما معمولاً حجم‌های نامنظم (منفی) مانند حیات هستند در برج‌ها و گوشک‌ها که حجم بیرونی مد نظر است، با حجمهای هندسی کامل روبه‌رو هستیم. سر در، هامناره‌ها، گنبدها همگی دارای شکل‌های منظم و کامل هستند.

(۱) + (۲) = معمار سنتی شکل‌های طرح‌های خود را از میان شکل‌هایی که در ذهن می‌شناسد انتخاب می‌کند. و کل و جز را با هم پیش می‌برد.

استاد بزرگواران بفرمایند شکل‌ها

- ترکیب‌های توسعه‌دهنده‌های بیرونی بنا با حجم بیرونی حجم اولی تقریباً می‌شود که معماری باربر صورتی واحد بسیار اندک - چنانچه حجم بیرونی بنا و یا شاخه‌ها باقی‌مانده معماری ناقص است - استفاده از شکل‌های نامنظم - یا در سازه‌های سنتی و تزئینات و یا در سازه‌ها عتیقه؟ - و تزئین‌های زینتی و تزیینی آنها و تأثیر این تزئینات بر نما

تصویر ۴. ترکیب شکل‌ها در نما
گنبد مسجد شیخ لطف‌الله در اصفهان (نمای جلوخان ورودی)
ب. مسجد حکیم در اصفهان (برش عمودی طولی)

دوره بررسی کنکور دکتری معماری ۱۴۰۱

گروه آموزشی سید علیرضا کوچکی

@moshaaver_1401 @tarikhh_tests

1401

4

گروه آموزشی سید علیرضا کوچکی

@tarikhh_memari00 @tarikhh_tests

۱۴۰۰-۹۹

17

۵- در نگارش کتیبه‌های معماری از تمام اقسام نشان داده شده در تصویر استفاده می‌شود. به جز:

الخط الکولبی

(الف)

(ب)

(ج)

(د)

(۴) الف

(۳) پ

(۲) ج

(۱) د

نسخ

برای کتابت نامه‌ها

دست

برای نوشتن قطعات، پشت جلد، عناوین، سرلوچه‌ها و تقسیمات کتابها، الواح سردر، خانه‌ها و مغازه‌ها، کتابت قرآن‌های جامع، حکاکی سنگها و مهرهای قیمتی و نشانها

نستعلیق

نگارش کتب عادی، ادبی و متن‌های غیر مذهبی شروع در عهد تیموری رواج در عصر صفوی و قاجار

نستعلیق شکسته

در پاسخ به نیاز سرعت در نوشتن پدیدار گشت و با رها شدن قوس‌ها و سایبانی‌نندانه‌ها و اتصالات حروف و کلمات در خط نستعلیق بوجود آمد. این رهایی و روان شدن تا جایی رسید که پیوستگی‌های بی‌شماری را به دنبال داشت که همین امر موجب دشوار شدن خواندن آن شد.

کوفی معقلی (بدای)

خط بنایی یا فقلی نوعی خط کوفی زاویه‌دار به‌شمار می‌رود که براساس خانه‌های شطرنجی طراحی می‌شود و از ترسیم اشکال هندسی مانند مربع، لوزی، مستطیل و خطوط موازی و منقطع حاصل می‌شود. این خط دارای زوایای قائمه‌است که به‌طور کلی یک طرح کامل هندسی را ایجاد می‌کند. به نظر می‌رسد این خط در پی تکامل شیوه‌های اجرایی و در پی تکامل اجرایی و کاشی‌کاری پدید آمده‌است

کوفی:

- ❖ اولین شیوه ای است که در بناها ظاهر می‌شود و به مرور زمان کامل تر می‌گردد.
- ❖ از خطوط مستقیم تشکیل یافته است و صورتی جدی و استوار دارد و هنگامی که در مسیر تکامل با عناصر تزئینی مدور پیوند می‌خورد باز هم این جدیت را حفظ می‌کند.
- ❖ سلطه کوفی بر کتیبه‌های خطی تا حدود قرن هفتم به خوبی آشکار است و مصادیق آن را میتوان در قاب‌های مکرر محرابها و کتیبه‌های داخل گنبد خانه‌ها مشاهده کرد.

ثلث:

- ❖ نرمش و استواری را توأمان دارد.
- ❖ علت زیبایی خط ثلث:
- ✓ درهم بافته بودن اجزای آن است: حروف و کلمات چنان در یکدیگر گره می‌خورند که مجموعه به صورت تار و پود به هم تنیده ای جلوه می‌کند.
- ✓ وجود نظمی عالی در آن است: به واسطه تکرار یکسان حروف، سرکشها و اعراب، و مخصوصا تعمد در تکرار پی در پی و مؤکد خطوط عمودی (صعود و نزول الف، لام، طین) اجزای مکرر به وسیله مدات (خطوط افقی) و مخصوصا به واسطه دنباله حرف (ی) که گاهی به عمد به صورت خط ممتدی در سرتاسر کتیبه کشیده میشود به هم پیوند می‌خورد.
- ❖ پای خط ثلث از حدود قرن ششم هجری قمری به بناها باز می‌شود اما استفاده گسترده از آن در قرن هشتم آغاز می‌شود و در قرن یازدهم به اوج می‌رسد.
- ❖ در قرن یازدهم، ثلث شگفت‌انگیزترین صورت‌های خود را در آثار زیبای علی‌رضا عباسی و محمد رضا امامی (معروف به امام خطاطان)، آشکار می‌سازد.
- ❖ ثلث در کتیبه‌های مدور زیر گنبدها و در محراب‌ها و قاب قوسها بهترین مصادیق خود را ارائه کرده است.
- ❖ ثلث، خط مناسب کتیبه‌های کم ارتفاع و ظریف است؛ هر چند که در بعضی مصادیق معماری اسلامی در اندازه‌های بسیار بزرگ هم مشاهده می‌شود.

نستعلیق:

- ✓ این شیوه در خوشنویسی جایگاه بس مهمی دارد و به تعبیری عروس خطها تلقی می‌شود لیکن در معماری کمتر از دیگر شیوه‌ها به کار رفته است.
- ❖ احتمالاً از ابتدای قرن دهم در آثار معماری به کار آمده اما استفاده بی‌سر از این شیوه به تروان متأخر مربوط می‌شود.
- ✓ عدم استقبال از نستعلیق ممکن است ریشه در دور زیاد حروف، جدایی حروف و کلمات از یکدیگر و استقلال شکل‌های آن داشته باشد، که سبب عدم پیوستگی نستعلیق با اجزاء پیرامون گردد.

دوره
بررسی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

نگارگری

ربیع الثانی و الثمانین من الهجرة النبوية

یوم عاشوراء

۶- تمام موارد، از ظرفیت‌ها و امکانات تاق‌های متشکل از باریکه‌تاق‌های متقاطع هستند، به جز:

- (۱) پوشش دهانه‌های بسیار بزرگ
- (۲) امکان ایجاد بازشوهای بیشتر
- (۳) بیان فن‌ساختی صریح‌تر و قوی‌تر
- (۴) تنوع شکلی و امکان پوشش فضاهای متنوع

طینی = تاق‌های باریک سرشونده

نیمه نوری برای مسطح (تیرهای مختلف)

نورآزاد

ایوان کرخه، طرح بازسازی

کلاهوازی

کراواترانه: سید علیرضا کوجلی

ایوان کرخه / خوزستان

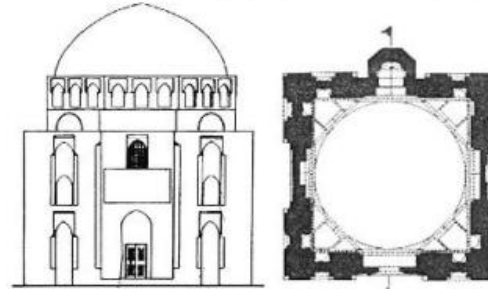
- ✓ در این بنا برای نخستین بار از روش طاق و تویزه استفاده شده است.
- ✓ تاق میان دو تویزه با خوانچه‌پوش یا کژاوه و تیچوبی پر شده از میان تویزه‌ها نور می‌گرفتند که این روش برای اولین بار به کار رفت.
- ✓ نحوه نورگیری در ایوان کرخه عیناً در یکی از کلیساهای جنوب فرانسه بکار رفته است.

نکته: ایوان کرخه کامل‌ترین و بزرگترین شهر مدفون شده ساسانی است.

نکته: شهر ایوان کرخه در دوران ساسانی رقیب شهر شوش بوده و پادشاهان ساسانی خواستار جایگزینی و برتری ایوان کرخه به جای شوش بودند.

کاخ دامغان (۶۵۰ م/۹۰۰ ه) = سمنان

۷- تصویر زیر، برش افقی و نمای گنبد دوازده امام یزد را نشان می‌دهد. کدام مورد دربارهٔ این بنا درست است؟

- (۱) تقسیم‌بندی سه‌بخشی نما معلول استلزامات نیارش گنبد است.
- (۲) موقعیت چرخ‌های دوازده‌گانه تابع نظام انتقال بارهای گنبد است.
- (۳) ردیف تاق‌نماهای زیرگنبد نقش کمربند سازه‌ای برای جلوگیری از رانش گنبد را دارد.
- (۴) نیم‌گنبد‌های کوچک پشت «هشت منطقه انتقال» شگردی برای حفظ انسجام نما بین پایه و گنبد است.

دوره
بررسی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

گروه آموزشی سید علیرضا کویچی

@moshaaver_1401
@tarikih_tests

1401

7

تقارن

- تقارن مرکزی:**
  - ❖ به معنای هندسی کلمه، در معماری ما وجود ندارد؛ اما گاهی به جای یک محور، دو یا چهار محور یا حتی بیشتر در یک تقارن دیده می‌شود و نوع خاصی از تقارن مرکزی را نیز پدید می‌آورد.
- تقارن متداخل و پی در پی در طرح‌ها (مصدق: مسجد حکیم اصفهان):**
  - ❖ نماهای یک حیاط معمولاً دویبه دو قرینه اند و نمای هر یک از جبهه‌ها نیز خود متقارن است. و نیمی از نمای یک جبهه نیز در درون خود متقارن طرح شده است.
- تاکید بر تقارن با استفاده از عدد فرد در تقسیم یا ترکیب حجمها و نماها:**
  - ❖ سطح نمای یک ساختمان
  - ❖ پنجره‌ها
  - ❖ سطوح پر
  - ✓ نتیجه: محور مشخص تر و تقارن بیشتر احساس شده و بر عکس در تقسیم‌های زوج، عنصر میانی در شکل‌های طرفین ادغام شده و به چشم نمی‌آید.

- تقارن عمودی:** با انعکاس تصویر ساختمان در آب، بنا با زوج لطیف و غیر مادی خود جمع می‌شود و به کمال می‌رسد.

تصویر ۱۹ انواع تقارن
الف: تقارن محوری: نمای مقبره سلطان محمد خدابنده (الجامع) در سلطیه
ب: تقارن دو محوری: کاروانسرای ابن‌الرقیب (استان تهران)
ج: تقارن یک محوری: مسجد کوفه تبریز
د: تقارن چهارمحوری: گنبد جلیله در کرمان (نمای برش افقی)

تصویر ۲۰ تقارن در تقارن: مسجد حکیم اصفهان
الف: جبهه فیه
ب: نمایان انواع صورت‌های تقارن در نمای جبهه فیه

نمای برش افقی از نظریه‌های ترکیب (برش افقی از برش عمودی)

II ده کابو به رازی پایتخت یزد

نمای برش افقی از نظریه‌های ترکیب

گنبد (بقعه) دوازده امام / یزد / ۴۲۹ هـ. ق / آل بویه
این بنا گنبد خانه ای منفرد و قدیمی ترین بنای گنبد خانه ای موجود در یزد است. گنبد آفتابکده‌ای در قرن هشتم قسمتی در محراب کاشی معرق شد.

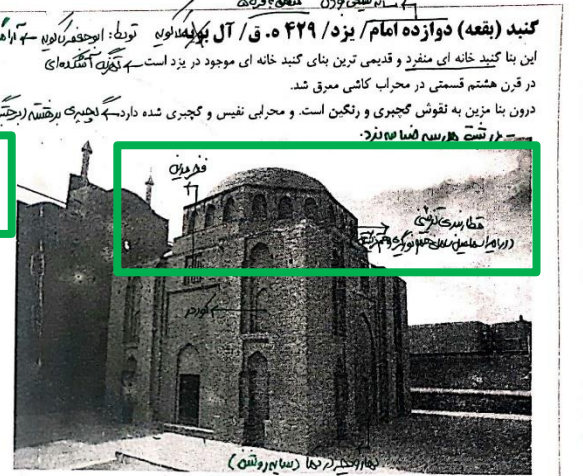
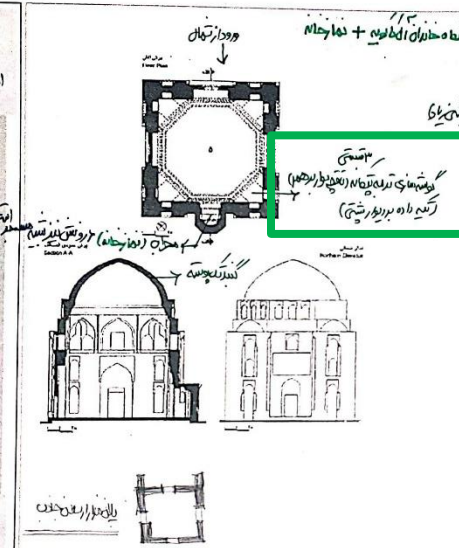
درون بنا مزین به نقوش مجبری و رنگین است. و محرابی نفیس و مجبری شده دارد. گنبدیک برهشته (برش افقی از برش عمودی) در قسمت شرقی بنا قرار دارد.

گروه آموزشی سید علیرضا کویچی

@tarikih_tests
@tarikih_memar99

۹۸-۹۹

۱

۸- کدام مورد، از نوآوری‌های طرح مسجد جامع عباسی اصفهان در مقایسه با مصادیق پیشین محسوب می‌شود؟

(۱) هم‌نشینی مسجد و مدرسه

(۲) هم‌نشینی مسجد جامع و میدان شهری

(۳) تداوم فضایی میان آحاد برسانندهٔ جبههٔ قبلی

(۴) استفاده از گنبدخانه پشت ایوان‌های فرعی (غربی و شرقی) حیاط

نظم بلورین

دوره
بررسی
کتاب
نقش
و
نمای

گزارشگر: سید علیرضا کوچکی

@tarikh_tests
@tarikh_memari00

۹۹-۱۴۰۰

28

مدورهای متقاطع و جهات چهارگانه (برقعات)

- بی‌جهتی محورهای عمود برهم: (۹۸) و (۹۳) (کتری)
  - محورها جهتی دارند و کشتی در راستای خود ایجاد می‌کنند. فضایی که براساس دو محور عمود برهم طرح شده است بر چهار جهت متقابل تأکید دارد. این کشتی (یا فشار) یکسان نسبت به چهار جهت، بر خلاف انتظار، نوعی بی‌جهتی در فضا ایجاد و آن را تبدیل به محیطی متعادل، ایستا، ساکن و قائم به خود میکند.
  - ایجاد فضای متعالی مطلوب با اصل دو محور عمود برهم:
  - ۱. تکیه بر اصل دو محور عمود برهم
  - ۲. توجه یکسان به چهار جهت در طرح
- $(1) + (2) =$ باعث تمامیت مکان و شریف و غنی شدن آن میشود. و محصول کار خود را از دنیای جسمانی و خاکی برهاند.

رو به سوی قبله

- تعریف قبله:
- حساسیت و توجه بنا به یک نقطه واقعی و روشن (کعبه) قابل مشاهده در مساجد، اماکن مذهبی، مجموعه میدان نقش جهان
- نقش قبله در میدان نقش جهان: (شوریه)
- ۱. جهت میدان در نتیجه رابطه ای معقول هندسی بین محور میدان و جهت قبله پدید آمده است. (چرخش ۴۵ درجه محور میدان نسبت به محور قبله) جهت چاه درون قبله
- ۲. دید بیشتری را از میدان به احجام مسجد میسر می‌سازد و در عین حال فضای مسجد را از فضای میدان کاملاً متمایز و مشخص می‌گردانند
- ۳. با شکست محور مجموعه در محل ورودی مسجد، به این ورودی اهمیت می‌بخشد.
- اثر قبله در محل استقرار و هیئت بعضی از اجزای درونی:
- تطبیق یکی از محورهای صحن مسجد، گنبدخانه و ایوان، اصل، سه‌وجه قبله
- نمای جبهه قبله صحن از اندازه ها، عناصر و تزیینات متفاوت با دیگر نماها (شوریه) - نمای صحن فصلی در - و چ خواهری در مسجد جمعه اصفهان (کتاب آمل)
- ورودی اصلی مساجد روی محور قبله (در مسجد شیخ لطف الله با سه بار چرخش در امتداد محور قبله وارد گنبدخانه میشوند) صورت

جهت گیری کل بنا به سوی قبله تقابل و تضادی با انتظام بی جهت فضای درونی آن ندارد. توجه معمار همزمان، هم به بی جهتی است و نمونه های بی زمان و مکان مطلوب او را یادآور می‌شود و هم رو به سوی قبله دارد و بدین گونه نیز مطهر و متعالی گشته است

محراب: عمارت در تقسیم جبهه قبله در مساجد

- عزیزترین، مطهرترین، مقدس‌ترین جای مسجد و مهم‌ترین نقطه
- نقطه اتصال بنا با لایحه
- محور قبله، میزان آن‌ها می‌شود و بر صفحه محراب عبور است.

شماره ۱۶ تأکید بر جهت قبله
الف: مسجد امام اصفهان ورودی - چرخش ورودی نسبت به کل بنا
ب: مسجد امام اصفهان ورودی - معماری عناصر آثار ورودی

دوره
بررسی
کتاب
نقش
و
نمای
۱۴۰۱

گزارشگر: سید علیرضا کوچکی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

8

۹- کدام یک از انواع تزئینات رایج در معماری اسلامی ایران، براساس «قاب یا زمینه» دربرگیرنده تزئین طراحی نمی شود؟

- (۱) نقش گل و مرغ   (۲) خط بنایی   (۳) نقش گیاهی   (۴) نقش هندسی

نقش عیب

دوره
بررسی
کتاب
نقش
و
نقش

دیش گفتار

انواع نقوش اسلامی:

- ❖ نقش هندسی (گره): مجموعه ای از شکل های منظم هندسی است. از ترکیب حیرت انگیز این شکلها بافت هندسی کامل و منظمی پدید می آید.
- ❖ نقش گیاهی: ترکیبی از شکل های مدور، نرم، پیچ در پیچ، موج و پر تحرک است و در یک نظر صورت گیاهان را تداعی می کند.
- ✓ نقوش هندسی و گیاهی به صورت مستقل یا ادغام شده در یکدیگر در آثار معماری اسلامی به کار گرفته شده و به این آثار کیفیت خاصی بخشیده اند.

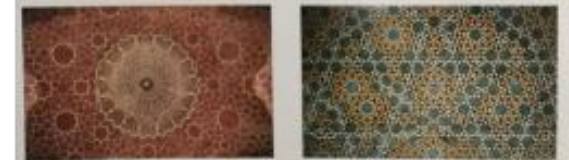
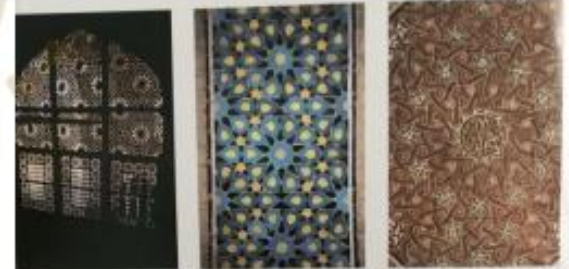
نقش هندسی یا گره

- ✓ بافت های گوناگون و سجدده ای از شکل های منظم هندسی که همگر، ترکیب همگر، هماهنگ و متعادل دارند.
- ✓ میتوانند از هر سو تا بیتهایت گسترش یابند و قاب تنها میتواند بخش از آن را به بندیکشد. قاب به اندازه استطاعت خود گره را نشان میدهد.
- ✓ بر نظم موجود در بناها تاکید میکنند. بنا را تبلوری از نظم و هندسه جلوه میدهند. گره در چشم همچون عالم بی نقص جلوه میکند
- ✓ گره ها چشم را به مرکز خود (شمسه) میکشاند. شمشه واحد است و آلت های پیرامون تعدد دارند. گره وحدت میان مبدأ و منتها را نشان میدهد.
- ✓ گره یک کلافی سردرگم است که سررشته آن هیچگاه به دست نمیاید.
- ✓ آلت های گره همگی تمام و بسته هستند. آلت ها دارای استقلال هستند. از خرد کردن و گسترش یک آلت، آلت دیگری به دست میاید.

تصویر ۱. نقش هندسی، نقش گیاهی
الف. نقش هندسی، ایوان مقبره شیخ زین الدین در نایباد
ب. نقش گیاهی، ورودی سردر ورودی طوسه چهارباغ اصفهان

تصویر ۲. نظم، حکمت و اشاره به مرکز در گره ها
الف. مقبره سلطان محمد خدابنده (احماتو) در سلطانیه
ب. مسجد جامع اصفهان (نمای ایوان غربی)
ج. مسجد جامع بروجرد (نجره مشنگ چوبی)
د. منار مسجد جامع ساوه
هـ. مسجد جامع اصفهان (ایوان چوبی)
و. مسجد حاج محمدجعفر آبه ای در اصفهان
ز. منار قطب الدین چلبدر در ثروت حیدریه (سقف گنبدخانه)

دوره
بررسی
کنکور
دکتري
معماری
۱۴۰۱

گروه آموزشی سید علیرضا کویچلی

گروه آموزشی سید علیرضا کویچلی

@moshaaver_1401
@tarikih_tests

@tarikih_memari00
@tarikih_tests

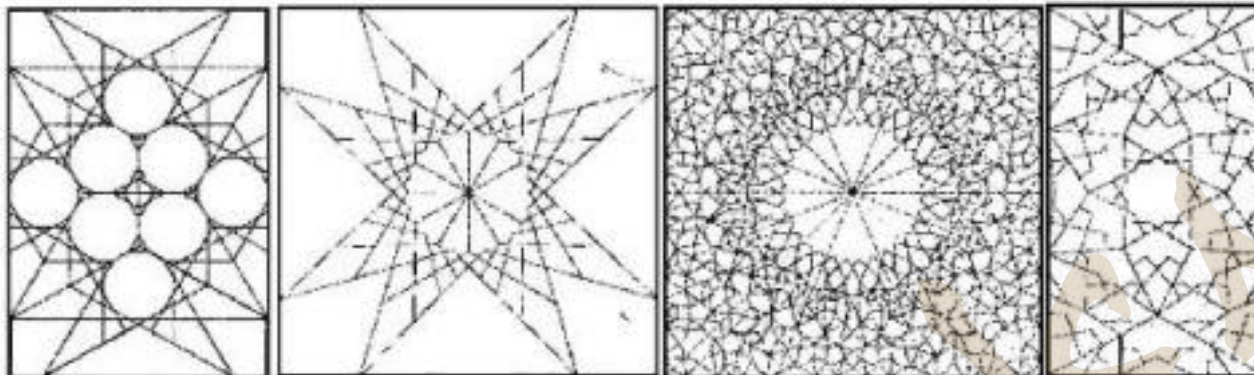
1401

۱۴۰۰-۹۹

9

74

۱۰- کدام جفت از انواع سقف‌سازی‌های رایج در معماری اسلامی ایران مطابق تصاویر زیر، با یکدیگر هم خانواده نیستند؟

(د)

(ج)

(ب)

(الف)

(۱) (الف) و (ج)

(۲) (الف) و (د)

(۳) (ب) و (ج)

(۴) (ج) و (د)

گروهی در درون

دوره
پرزوی
کتاب
نقشه
و
خیال

هندسه کاربندی‌ها

یزدی بندی:

❖ رسمی را می‌توان مادر دو شیوه یزدی بندی و دیگری کاسه سازی دانست و در هر دو، سقف از ترکیب واحدهایی که خود جزئی از یک یا چند شبکه رسمی اند، پدید می‌آید.

❖ در یزدی بندی با

❖ یزدی، شامل بخشی از شمسه و قسمتی از خطوط یا قوسهای متقاطع شبکه رسمی است که اغلب تمام یک پای شبکه رسمی را در بر می‌گیرد و معمولاً شکلی نزدیک به لوزی پیدا می‌کند.

❖ یزدی برخلاف رسمی شبکه هندسی کاملی نیست بلکه از واحدهای مجزایی تشکیل شده که طراح می‌تواند آنها را به هر صورتی که بخواهد با هم ترکیب کند. با این قابلیت انعطاف فراوان، یزدی بندی ارتباط مشخصی با پایه نمی‌یابد و در هر زمینه قابل اجرا می‌گردد. طراح می‌تواند در هر نقطه آن تصرف کند و مجموعه را به هر شکلی در آورد و با هر زمینهای منطبق گرداند.

۱۱- در قاب تزئین شده‌ای با نقشی گیاهی به زمینه لاجوردی در معماری اسلامی ایران، به ترتیب کدام یک از رنگ‌ها برای اسلیمی‌ها، ساقه‌های ختایی و گل‌های ختایی محتمل‌تر است؟

(۲) زرد - سفید - فیروزه‌ای

(۴) سفید - زرد - سبز

(۱) زرد - فیروزه‌ای - سفید

(۳) فیروزه‌ای - سبز - سفید

صای سندن عشق

دوره
بررسی
کتاب

نقش
و
خیال

گزارشگر: سید علیرضا کوچکی

@tarikh_memar00
@tarikh_tests

۱۴۰۰-۹۹

10
2

رنگ و نقش

رنگ گذاری بر نقوش هندسی:

- ❖ نقاش از نظم موجود در شبکه‌ها (انتظام‌های مرکز گرامتقارن و مکرر) پیروی میکند.
- ❖ با به کارگیری رنگ‌های متضاد علاوه بر اعتبار بخشی به رنگها، تفاوت شکل‌ها را بهتر مشخص میکند و کثرت موجود در کل نقش بهتر نمودار میگردد.
- ❖ با رنگ گذاری بر آلت‌های مرکزی یعنی شمسه‌ها، کثرت را به بند وحدت میکشاند.
- ❖ محدودیت سطح رنگ، در بنا قهوه‌ای، در ترکیب‌ها

رنگ گذاری نقوش گیاهی:

- ❖ **اسلیمی:**
- ✓ معمولاً بازیگر اصلی نقش است؛ به همین خاطر است که نقاش تقابلی اصلی را میان رنگ اسلیمی و رنگ متن زمینه برقرار میکند برای مثال: در زمینه لاجوردی، خطوط اسلیمی را به رنگ سفید یا زرد با خاکی انتخاب می‌کند.
- ❖ **ساقه‌های ختایی:**
- ✓ برای آن که اهمیت اسلیمی را خدشه دار نکند، ساقه‌های ماریج ختایی را به رنگی نزدیک‌تر به رنگ متن زمینه، مانند فیروزه‌ای، آغشته می‌سازد.
- ❖ **گل‌های ختایی:**
- ✓ گل‌های ختایی در ترکیب نقش‌های گیاهی اهمیت بسیار دارند. رنگ این گلها نیز به گونه‌ای متضاد با رنگ متن اختیار می‌شود.
- ❖ **ترنج، شمسه، گل‌دان:**
- ✓ با تغییر رنگ متن آنها نسبت به رنگ متن اصلی بر اهمیتشان میافزاید و در مجموعه مرکز و محور به وجود می‌آید.

اصول کلی رنگ گذاری نقوش هندسی، گیاهی و کتیبه‌ها:

- یک اصل مهم استقلال رنگ هاست و از اختلاط رنگ‌ها جلوگیری میشود و تنها از یک رنگ استفاده میشود از همین رو، در نقوش پیچیده میتوانیم نقش رنگی را بخوانیم.
- اصل دیگر چرخش نسبی هر رنگ در تمامی سطح است و رنگ‌ها در یک قسمت کار متمرکز نمیشوند و ممکن است فقط در آلت‌های مرکزی به نیت تأکید بر مرکز و محور پدید می‌آید.

تصویر ۱۲: رنگ‌گذاری بر کتیبه خطی، سردر مسجد شیخ در تبریز

دوره
بررسی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

گزارشگر: سید علیرضا کوچکی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

11

۱۲- تصاویر زیر، پلان معکوس سه نوع تاق‌بندی در معماری اسلامی ایران را نشان می‌دهند؛ کدام مورد درباره ترتیب

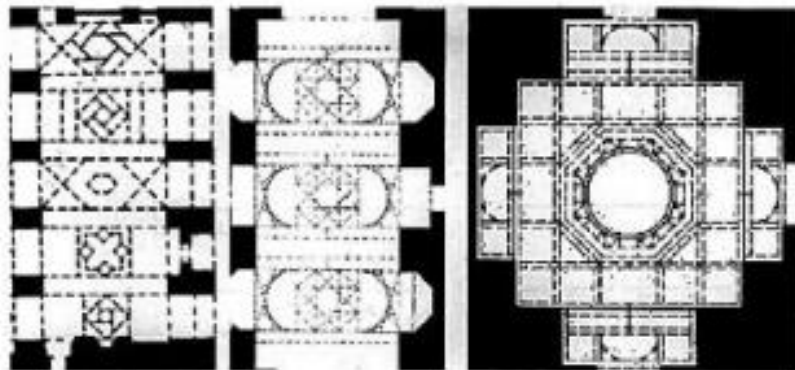
تاریخی ظهور آنها درست است؟

(۱) (ج) - (الف) - (ب)

(۲) (ب) - (ج) - (الف)

(۳) (الف) - (ج) - (ب)

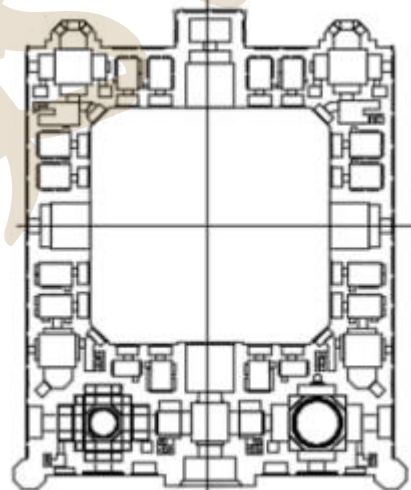
(۴) (الف) - (ب) - (ج)

(ج)

(ب)

(الف)

تصویر ۱۶. اصل قرینگی در مقطع عمودی (اوکین، ۱۳۷۶: ۱۳۶).

۲۵- نمای کدام کلیسا را پیش درآمدی بر نماهای دو برجی گوتیک می‌دانند؟

۱) سنت اتین ←

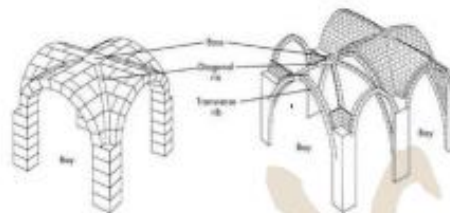
۲) سان آمبروجو

۳) اشپایر

۴) دورم

نورماندی

- ✓ به مناطق جنوبی آلمان، نورمان (نرمان) گفته می‌شده است.
- ✓ شیوهی که از معماری رومانسک در این مناطق معمول بود موجب شد که آثار معماری دیگری نیز به همین شیوه در کشورهای دیگر نظیر فرانسه و انگلستان به‌وجود آید.
- ✓ این سبک دوران تکامل خود را در فرانسه طی نمود.
- ✓ این سبک بعدها منبع اصلی سبک گوتیک شد.

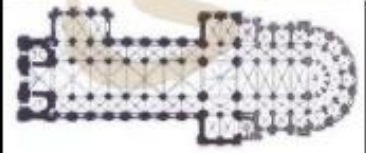

کلیسای سن اتین کاپن فرانسه

- ✓ معماری این کلیسا پیش درآمدی بر شکل گیری معماری کلیساهای گوتیک فرانسوی است.
- ✓ ز ویژگی های آن می توان به تقسیم سه بخشی نما و وجود دو برج با کلاهک های بر بالای آن اشاره نمود.
- ✓ در کلیسای سنت اتین نماد تثلیث در جای جای این کلیسا مورد استفاده قرار گرفته است.
- ✓ نمای اصلی این کلیسا سه طبقه دارد که هر یک به سه بخش تقسیم شده است کلیسا سه درگاه ورودی مزین دارد و هر یک از طبقات دوم و سوم بخش میانی دارای سه پنجره هستند و سرانجام هر یک از برج ها خود سه طبقه دارند.
- ✓ سقف شبستان به صورت سازه طاقی و تویزه اجرا شده و تلولوری آن در برپایی تویزه عرضی دوم است. این ساختار در نخستین کلیساهای جامع سبک گوتیک بکار گرفته شد.
- ✓ نمای این بنا دو برجی دارای کلاهک های توک تیزند.
- ✓ از سطوح دیوارهای داخلی با استفاده از درپچه های بزرگ قوسی شکل به تدریج کاسته شده است (سراغاری برای کاربرد پنجره های وسیع گوتیک)
- ✓ چترهای مرکب که هسته های مرکزی آنها در زیر ستونهای نیم دایره متصل به پدنه از نظر پلکان مانده، پیش درآمدی بر چترهای خوشه ای گوتیک هستند.

- ساخته‌های معماری این سبک عبارتند از:
- ۱- دارای کلیساهای بدون رواق یا شبستان مرکزی پوشیده از یک چوب‌بست ساده.
  - ۲- مخروطی شدن سطح تلالی شبستان ها!
  - ۳- شکل جرم چهارگوش برج ناقوس!
  - ۴- استفاده انحصاری از قوس های هلالی شکل کامل!
  - ۵- وجود یک راهروی عبوری در سطح تکیه گاه
  - ۶- پنجره های شبستان بزرگ
  - ۷- سر ستون های با تقلید از گونه های بیزانسی به شکل مکعب.
  - ۸- تزیینات سنگی با طرح هندسی : زمبراگه مارپیچ ، کنگره ای!
  - ۹- تقلید از گچ بری های شرقی/ایزلس و ایران!
  - ۱۰- تاق زنی چنانچه پایه گوتیک!

- مهم‌ترین شاخه‌های کلیسای سنت اتین که پیش‌درآمد گوتیک شدند:
- ۱- نمای دو برجی!
  - ۲- کلاهک‌های توک‌تیز!
  - ۳- چترهای مرکب که هسته‌های مرکزی آنها در زیر ستون‌های نیم‌دایره متصل به پدنه از نظر پلکان شده اند!
  - ۴- سطوح دیوارهای داخلی با استفاده از درپچه‌های بزرگ قوسی شکل!

مجموع کلیسای رهبانان سنت اترین - پلان طبقه همکف

مجموع کلیسای رهبانان سنت اترین - شبستان و جایگاه همگامی

مجموع کلیسای رهبانان سنت اترین - شبستان و جایگاه همگامی

دوره بررسی کنکور دکتری معماری ۱۴۰۱

گروه آموزشی: سید علیرضا کوچکی

جزوه کلاسی تاریخ معماری

گروه آموزشی: سید علیرضا کوچکی

@moshaaver_1401
@tarikih_tests

@tarikih_memain99
@tarikih_tests

1401

۱۴۰۰-۹۹

13

10

۲۶- کدام بناها در دوران پادشاهی میانه در مصر، جانشین هرم‌های دوران پادشاهی کهن این سرزمین شد؟

(۱) مصطبه‌ها (۲) معابد تدفینی (۳) هرم‌های پلکانی (۴) مقابر صخره‌ای

دوره
بزرگی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

گزارش دوره: سید علیرضا کوچکی

@moshaaver_1401
@tarik_h_tests

1401

14

مصر

جزوه
کلاسی
تاریخ
معماری

گزارش دوره: سید علیرضا کوچکی

@tarik_h_tests
@tarik_h_tests

۹۹-۱۴۰۰

23

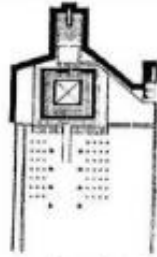
پادشاهی میانه

هنر و معماری پادشاهی میانه

- ✓ احیای پیکره‌سازی، جواهرسازی و سبک جدید در نقاشی؛
- ✓ جانشینی مقبره های تخته سنگی به جای مقبره های هرمی پادشاهی کهن (علت: هزینه زیاد و تلاش بیوده در نگهداری اجساد مومیایی در زیر اهرام)
- ✓ شکل گیری مقابر تخته سنگی که ستون نقش سازه ای نداشت (اتصال و پیوستگی در مقبره)
- ✓ از لحاظ شکل‌شناسی و ترکیب‌بندی بصری، معماری این آرامگاه‌ها، پیش‌درآمدی بر شکل‌گیری مقبره‌های دوره پادشاهی جدید؛
- ✓ مقابر صخره‌ای (از سنگ) مهم‌ترین بناهای پادشاهی میانه (از نمونه‌های مهم مقبره خنوم حوتپ در بنی حسن)

مقبره مقبره منتوحتوب دوم ۲۰۵۶ ق.م. Mentuhotep

- ✓ معبد - مقبره؛
- ✓ در شهر دیرالبحری در دامنه کوه با ترکیب معماری و طبیعت؛
- ✓ ترکیبی از اهرام دوره پیشین و تالار ستون‌دار چند طبقه؛
- ✓ سلوچ تراس‌دار پارالروهای ستون‌دار جانبی و اتصال به وسیله معبری شیب‌دار؛
- ✓ معبد منتوحتوب در وسط تراس بالایی به فرم هرمی کوچک از جنس سنگ؛
- ✓ محل دفن فرعون خارج مجموعه و در دل کوه قرار دارد.

پلان معبد مقبره منتوحتوب، دیرالبحری

معبد مقبره منتوحتوب، دیرالبحری

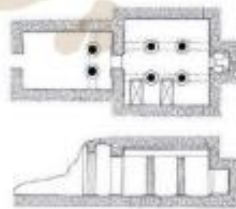
مقابر تخته سنگی بنی حسن

ویژگی مقابر صخره‌ای:

- در نقاط دور دست در صخره‌ها کنده می‌شد (بیشتر به دلیل محفوظ ماندن از غار دردان).
- ایوان ستون‌دار کوتاهی در جلو این مقابر قرار می‌گرفت.
- شامل: دهلیز، تالار ستون‌دار، اتاق مقدس می‌شدند. معابد سایت بنی‌حسن در یک انتظام محوری شکل گرفته‌اند.
- دوباره مقابر با انواع نقاشی و نقش برجسته رنگین تزیین می‌شد و موضوعات مشابه گذشته بود.
- داخل مقبره دارای ستون‌هایی بود که نقشی در نگهداری سقف نداشتند.
- ستون‌ها بخشی بوسه با بافت صخره بودند، مانند ستون‌های ایوان.

طرح معماری بنی‌حسن (۱۱۰۰-۱۲۵۰ ق.م)

طرح معماری بنی‌حسن معابد و معبر

مقبره صخره‌ای بنی‌حسن، طرح بازسازی شده.

۲۷- دو هدف اصلی پرداخت (Articalation) در معماری رنسانس را، کدام موارد دانسته‌اند؟

- ۱) هندسی کردن و آدمی‌وار کردن
- ۲) پیچیده کردن و تنوع بخشیدن به صورت‌ها
- ۳) متکثر ساختن صورت بناها و تحرک بخشیدن به فضا
- ۴) توجه دادن به هندسه کیهانی و نظم بخشیدن به صورت بناها

کلیدها

- ✓ خردگرایی از دیگر ویژگی‌های عصر رنسانس است.
- ✓ در هنر و معماری احجام اولیه مانند مکعب، استوانه، کره و هرم دارای اهمیت می‌شوند، زیرا قابل درک و استنباط توسط ذهن انسان است و ابهامی در مورد آنها وجود ندارد.
- ✓ به طور کلی این دوران تأکید بر وضوح و خوانایی، نظم میان اجزاء و ترکیب قاعده مند در فرم‌های معماری بود.
- ✓ ایجاد میناها و آب نماها به عنوان طراحی منظر در فضای شهری نخستین بار در دوره رنسانس صورت می‌گیرد.
- ✓ رنسانس در ایتالیا یا معماری شروع شد.
- ✓ خرابه‌های آثار رومی در پراچین چشم‌ها بود بنابراین به تقلید از آنها پرداخته‌اند، هنر گوتمک را کنار گذاشتند؛ طاق رومی؛ ستون بندی، سیک‌های قدیم یونانی و گنبدسازی مورد توجه قرار گرفت.
- ✓ جایگزینی قوس‌هایی که برای زندگی تجملی و آسایش مناسب بود به جای قوس‌های برج و بارو در قرون وسطی؛
- ✓ رنسانس عصری است که بر فردیت تک تک افراد شایسته و با استعداد تأکید می‌کند و تیوغ فردی هنرمند را می‌ستاید و برای آن ارزش ویژه‌ای قائل می‌شود و برای اولین بار در تاریخ، شخصی هنرمند اهمیت خاصی پیدا می‌کند.
- ✓ اصولاً مفهوم «هنرمند نابغه» در دوره رنسانس به وجود آمد.
- ✓ انسان‌های عصر رنسانس، دستاوردهای یونان و روم باستان را مورد توجه و دقت قرار دادند و می‌خواستند با کمک عقل بشری از آن فراتر روند.
- ✓ عصر رنسانس اعتقادات دینی خود را با دیدگاه‌های جدید انسان دوستی و فردگرایی آشتی داد.
- ✓ دقت در طبیعت برای ترسیم تانورالستی (طبیعت‌گرایی) آن به کشف پرسپکتیو (هندسه منظر و مریابا)، حجم پردازی و تحول در رنگ پردازی و... انجامید.

ویژگی‌های دوران رنسانس:

- ۱- عصر رنسانس مصادف با دوران زوال نهادهای قرون وسطایی بود.
- ۲- کلیساها در حال از دست دادن شأن و شوکت روحانی خود بودند.
- ۳- عصر رنسانس عصر بزرگی فلسفه نبود. اما فلسفه‌ای که در آن عصر رشد کرد، هرگونه فلسفه‌ای را که مستقیماً بر اخلاقیات انسانی اثر نمی‌گذاشت، محکوم می‌کرد (انسان‌گرایی)
- ۴- این دوره، دوره توسعه‌طلبی - واقع‌بینی است.
- ۵- **بانپها** سرافرازان ایتالیایی هستند.
- ۶- اعلام نظریه مرکزیت خورشید در منظومه شمسی، زمینه را برای پیشرفت علمی آماده می‌کند.
- ۷- این دوره عصر اکتشاف است.
- ۸- روی آوردن به اندیشه و ارزش‌های طبیعی و زندگی شهری.
- ۹- اهمیت تک تک انسان‌ها، خصوصاً انسان‌های شایسته.
- ۱۰- اختلافات طبقاتی و سلسله مراتب اجتماعی از شدت افتاد.
- ۱۱- انگوی دوره رنسانس، انسانی است این جهانی با روح و عقلی بزرگ.

- انسان در رنسانس، جهان را در قالب اعداد تصور می‌کرد و معماری را علمی ریاضی می‌نگاشت که باید نظم جهان را مشهود سازد.
- فضای معماری رنسانس از میلی نو به «نظمی یکپارچه و هندسی» و «صورتی ایستا و مرکز‌گرا» حکایت می‌کند. در این دوره علاقه‌ای تازه به پرسپکتیو به منزله ابزار بیان فضا پیدا شد و موضوع تناسب در امر ماهیت معماری اولویت یافت، بنابراین آثار معماران رنسانسی در آن واحد هم جهت بوده و هم‌ساز می‌آمدند. این جهت‌یابی منجر به تضاد نبود.
- پرداخت در معماری رنسانس با دو هدف اصلی «هندسی کردن» با کاربرد کم‌نظیر اشکال هندسی و نسبت‌های ساده ریاضی و «انسان‌واری» از طریق استفاده مجدد از شیوه‌های ستون‌سازی کلاسیک انجام شد.
- فرهنگ رنسانس بر توزایی فرهنگ یونان باستان دلالت می‌کرد و ترکیب دین مسیح و عقاید افلاطون (جهان، نظم و زیبایی) را محقق کرد.

رنسانس

جزوه
کلاسی
تاریخ
معماری

گزاره‌نویس: سید علیرضا کوجلی

@tarikh_memari99
@tarikh_tests

۱۴۰۰-۹۹

48

دوره
بررسی
کنکور
دکتري
معماری
۱۴۰۱

گزاره‌نویس: سید علیرضا کوجلی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

15

(۱) هلاسی

(۲) کرنتی

(۳) ایونی ←

(۴) دوری

یونان

جزوه
کلاس
تاریخ
معماری

گزارنده: سید علیرضا کوچکی

@tarikh_memari99
@tarikh_tests

۱۴۰۰-۹۹

13

• برخلاف پیکرتراشی دوری که تناور، ایستاد و ساده بود پیکرتراشی «ایونیایی» با پیکرهای «باریک»، «متحرک» و «متنوع» خودنمایی می کرد و اغلب به صورت «ستون پیکره» در معماری پنجم شیوه یونیک در مقایسه باشیوه سنگین، جیبه و جدی دوریک شیوه ای سبک، تشریفاتی و به مراتب تزیناتی تر به نظر می رسد. **دوریک - ستون**

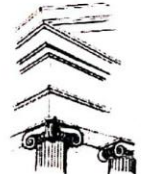
• مهم ترین عنصری که این شیوه را از شیوه دوریک جدا می کند، تغییر شکل سرستون است. در شیوه یونیک سرستون ها پنج خورده یا حلزونی اندو با طوماری ← **دوریک: بالشتکی**

• خاستگاه نظام یونیک پاپروس و نیلوفر آبی مصری است.

• **تاریخچه** - تاریخچه این شیوه به قرن پنجم پیش از میلاد بازمی گردد. این شیوه در اواخر قرن پنجم پیش از میلاد در اژه و جزایر دریای اژه پدیدار شد. این شیوه در قرن پنجم پیش از میلاد در اژه و جزایر دریای اژه پدیدار شد.

شیوه ها
۴ شیوه یونیک
۱ هلاسی
۲ کرنتی
۳ ایونی
۴ دوری

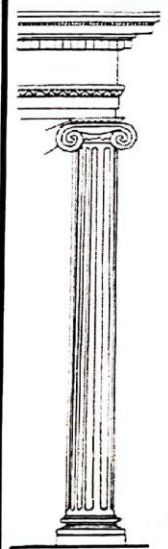
- دارای طرافت، بیضیک و زینالی
- دارای بلندترین پایه ستون (دوریک)
- تزئینات و تشریفات در نسبت به نظام دوریک

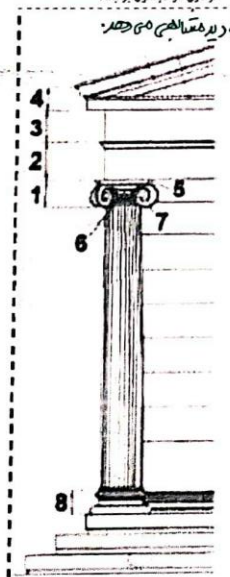
ویژگی ها:
الهام گرفته از اندام زن بالغ
نسبت به ستون دوریایی پرتزئین و تشریفاتی است.
بلندای آن ۹ برابر کمترین قطر بخش قلمه ستون است.

نظام یونیک، دیاگرام نحوی ترسیم طوماری در سرستون یونیک.

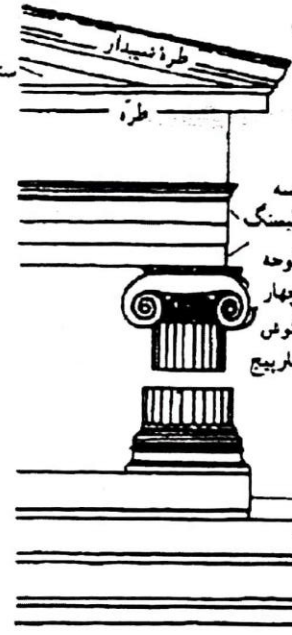
نظام یونیک، بخش از آسمان سرستون یونیک به نشان.

Ionic

- نظام یونیک.
۱. سرستون
  ۲. قرسب
  ۳. افریز
  ۴. قرنیز
  ۵. سرستونی
  ۶. بالشتکی
  ۷. طوماری
  ۸. پاستون

شیوه یونیک

- کتابه
قالبسنگ
لوچه
سرستون
بدنه ستون
بازنگ

پایه زیر ستون یا صنفه
بلکان زیر سکو

دوره بررسی کنکور دکتری معماری ۱۴۰۱

گزارنده: سید علیرضا کوچکی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

16

۲۹- در کدام دوران برای نخستین بار، معماری یک رسالت فرهنگی و عملی برای حفظ امنیت و آسایش جامعه تلقی و نظریه‌های معماری بر این پایه تدوین شد؟

(۱) مدرن

(۳) روشنگری و انقلاب فرانسه

(۲) رنسانس

(۴) انقلاب صنعتی و با اتوپیست‌ها

دوره
بررسی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

گروه آموزشی: سید علیرضا کوجلی

@moshaaver_1401

@tarikh_tests

1401

17

(۱) سیکلادی

(۲) مینوسی

(۳) مینوسی ←

(۴) دوری

کاخ‌های مینوسی‌ها

کاخ ملیا

کاخ ملیا: نخستین کاخ شهر کرت؛ مجموعه‌ای است از بناها، پیرامون حیاط مستطیل شکل؛ هسته اصلی شکل‌گیری مجموعه حیاط‌های میدانی یا کورا است (دارای ارزش مشخص و نشان‌دهنده ساختمان‌های اطراف)، عملکرد عمده حیاط: به‌عنوان میدان در زندگی عمومی شهر، محل نمایش‌ها و ورزش‌ها ؛

کاخ فایستوس

کاخ فایستوس: این کاخ در شهر فایستوس؛ از این شهر پایتگاه بازرگانی، تجارت جنوبی کرت در عصر مینوسی است. کاخ دارای حیاط مرکزی بوده و پیرامون میدان یا حیاط مرکزی ساختمان بخش‌های دیگر شکل گرفته است.

کاخ کنوسوس

کاخ کنوسوس Knossos ۱۵۰۰ ق.م: از بزرگترین کاخ‌های؛ فاقد نقشه؛ دلایل این ادعا: ۱- شیوه حلقه زدن بناها گردحیاط؛ ۲- رشد چندهسته مرکزی ساختمانی با هم؛ ۳- ساماندهی آن به‌صورت ارگانیک؛ عوامل سازمان‌دهنده در کاخ: ۱- حیاط ۲- دو دالان شمالی - جنوبی (در ضلع غربی حیاط؛ اتاق‌های اداری و تشریفات) و شرقی - غربی (ضلع شرقی حیاط؛ تالارهای مخصوص شاه و ملکه)؛ ۳- میدان یا محوطه تئاتر با پله‌ها (سندلی پلادی) در دو طرف؛ نخستین نسل تئاتر یونانی؛ ۴- دیوارهای کاخ از سنگ قطور؛ برای گوشه‌های ساختمان از سنگ تراشیده و تراشیده در داخل ملات؛ ۵- دارای شبکه فاضلاب با لوله سفالی؛ ۶- از پیدایش‌ترین شهرهای جهان باستان؛ ۷- پلکان به‌عنوان یکی از عناصر مهم معماری در این کاخ؛ ۸- ایستگاه ملکه در کاخ کنوسوس؛ دارای سه حیثه و فضاهای داخلی آن به‌گرد فضای باز یا وید ساخته شده است.

- ستون‌سازی در این مجموعه: ابتدا از چوب و سپس یاسازی ستون‌ها یا سنگ؛ دارای سرستون‌های پیازی شکل و بالشتکی؛ شیوه ساختاری ستون، مخروطی شدن تنه ستون در سمت قاعده و پهن شدن آن در رأس؛
- استفاده از پنجره در کاخ (وجود پنجره در معابد دوره جدید معماری مصر به اثبات رسیده است)
- معماری مینوسی فاقد هرگونه نظام دفاعی بوده است و به‌همین دلیل آثار آنها تخریب شده است.

تمدن‌های آزه‌ای

جزیره
کلاس
تاریخ
معماری

نقشه کاخ ملیا، کرت (۱۹۶۸: ۳۹، Cappone)

نقشه کاخ فایستوس، کرت (۱۹۶۸: ۳۹، Cappone)

دوره
بررسی
کنکور
دکتري
معماری
۱۴۰۱

گزاره‌پرداز: سید علیرضا کوجلی

گزاره‌پرداز: سید علیرضا کوجلی

@moshaaver_1401
@tarik_h_tests

@tarik_h_tests
@tarik_h_tests

1401

۱۴۰۰-۹۹

18

54

(۱) تفکرات ناسیونالیستی و ساخت کلیساهای درباری

(۲) تفکر پروتستانی و ساخت کلیساهای شهری پر طمطراق

(۳) تفکرات کلاسیک-گرایانه رنسانس متری و ساخت کلیساهای شکوهمند

(۴) تفکر ضد فرماسیون تجمل‌گرا و کلیساهای سلطنتی چون فیرتنز هایلگین (۱۴ قدیس)

کلیت‌ها

- ✓ باروک واژه‌ای است که به سبک رایج هنر اروپا در حوالی سال‌های ۱۶۰۰ تا ۱۷۵۰ اشاره کرد
- ✓ کلمه باروک (Baroque) از زبان اسپانیایی وارد زبان ولاگان فرانسه شد که در زبان فنی به معنای جواهرسازی و به معنای مروارید غلتان است.
- ✓ از سال ۱۸۶۰ میلادی این کلمه به هر چیز غیر کلاسیک و غیر رایج اطلاق می‌شود.
- ✓ در سده ۱۶ باروک به معنی بی‌قاعده بود اما در سده ۱۹ با عنایتی نظیر شکوهمند، پرریزه کار و... ساخته می‌شد.
- ✓ در باروک برای مقابله با ضوابط کلاسیک حق تقدم به احساس داده می‌شود.
- ✓ در این دوران پیکرتراشی و نقاشی در خدمت معماری درمی‌آیند.
- ✓ باروک هنری است که در آن قواعد تناسب رعایت نمی‌شود و همه چیز پرتابه حواس هنرمند نمایانده می‌شود.
- ✓ ولاگان مرتبط با هنر باروک عبارتند از: سرزندگی، تجمل، شکل‌های اغراقی شده، برهیز از خطوط مستقیم، تحرک اعضای بدن، شکل‌های آزاد، بویایی مورب، شکل‌های پروازکننده، زودگذری، واقع‌نمایی، چشم فریبی، هنر زیاددوری، نامتوازن، بی‌قرینگی، تأثیرات زرخندما، هنر جنبش که نقطه مقابل سکون کلاسیک است.
- ✓ باروک دیداری و بصری جنبشی ضد تجدد دینی است.
- ✓ در هنر باروک اجرا پیچیده اما خوش ساختند و در قالب یک کل واحد و پیچیده باهم ترکیب می‌شوند.
- ✓ ایتالیا در عصر باروک از نو به کانون تحول هنرها بدل شد. ایتالیا و پاپ‌ها جنبش ضد دینی به راه انداختند.
- ✓ باروک ایتالیا دستاوردهای رنسانس را به خدمت نوعی زیبایی‌شناسی تجملی و توحمی درآورد.
- ✓ باروک در شهر رم پدید آمد و در کشورهای کاتولیک در مقابله با پروتستانتیسم شکوفا شد.

جهان بینی و خصوصیات سبک باروک شامل موضوعاتی چند است:

- (۱) بی‌ثباتی دنیا: شناخت و دانش بشر از جهان پیرامون خود کاملاً صد در صد نیست چون دنیا بی‌وقفه در حال تحول، دگرگونی و بازسازی است.
- (۲) انسان آزاد: انسان محکوم به سرنوشست نیست، بلکه حاکم بر تقدیر خود است.
- (۳) نپذیرفتن چیزی بطور قطعی و مسلم: باروک به واقعیت‌های قطعی و صد درصد ایمان ندارد بلکه عقیده دارد که همه چیز در ظاهر نمودار می‌شود.
- (۴) واقعیت و توهم: پیروان سبک باروک معتقدند که بین حقیقت و خیال، ظاهر و باطن، مرز مشخصی وجود ندارد و کاملاً از هم قابل تفکیک نیستند.
- (۵) دنیا صحنه نمایش است: زندگی تئاتری توأم با خواب و بیداری، عشق و عقل، جنون و شیفتگی، خیال و حقیقت است.
- (۶) باید مدرن بوده در عصر باروک از گذشته تقلید نمی‌شود.
- (۷) مخاطبان متمدد: مخاطبان باروک مردمان با فرهنگ و متمدد هستند ولی الزاماً دانشمند و فاضل نیستند.
- (۸) افراط: هنرمندان سبک باروک در خلق آثار خود گاهی زیاده روی می‌کنند و از نظر آنان هر افراطی به نام آزادی خلاق مجاز است.

سبک باروک در همه هنر‌ها از جمله نقاشی، معماری، سینما، موسیقی، تئاتر، شعر و هنر‌های تجسمی راه پیدا کرد. تئاتر‌های ترازوی، کمدیک و نمایش نامه‌های روستایی که از یک عشق ساده در دل طبیعت ناشی می‌شود در این دوران مورد توجه است.

باروک

جزوه
کلاسیک
تاریخ
معماری

گزارنده: سید علیرضا کوجلی

@tarikh_meman99
@tarikh_tests

۱۴۰۰-۹۹

77

دوره
بررسی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

گزارنده: سید علیرضا کوجلی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

19

۳۲- کدام معمار رنسانسی، معتقد بود که سبک کلاسیک به روایت ویتروویوس باید به عنوان یک هنجار در ساختمان سازی مدنظر باشد؟

۱) آلبرتی ←

۲) پالادیو

۳) برومینی

۴) برونلسکی

رنسانس میانه

- ✓ این دوره به مرکزیت روم، پیشرفت قابل ملاحظه‌ای کرد.
- ✓ رنسانس میانه را هنرمندانی چون «فیلیپو برونلسکی»، «دوناتلو»، «میکلوتسو» و... پدید آوردند (تحول بزرگی در معماری رنسانس)
- شاخصه‌های معماری رنسانس میانه:**
  - ۱- ستون‌های رومی، قوس‌های هلنی و نیم دایره.
  - ۲- طرح بناها بر اساس تقارن مرکزی (مقارن بودن تمام اجزا بنا نسبت به مرکز).
  - ۳- اقتباس بناها از پانتئون رم.
  - ۴- ابتکار معماران رنسانس در ساختن انواع ساختمان‌های شهری و تالارهای عمومی و صنفی و به خصوص کاخ‌های اعیالی.
  - ۵- استفاده از عناصر لغتی مانند سطره یا هره چینی، سنتوری‌ها، هره‌های لغتی برای تأکید بر خطوط لغتی.
  - ۶- استفاده از تاق نما.

آلبرتی

- ✓ نقاش و هنرمند و معمار بزرگ اشتهرت وی بیشتر به واسطه آثار ادبی از جمله به خاطر نظریاتش درباره هنر و چهار کتابی که درباره زندگی در فلورانس نگاشته و آن را (درباره خانواده) نام نهاده است.
- ✓ معمار معروف دوره رنسانس بود.
- ✓ معمار را به عنوان انسان اندیشمند در مقابل معمار قرون وسطی که به مثال صنعتگر بود تعریف می‌کند.
- ✓ او در یکی از کتب مهم خود به نام ۵۵ کتاب در باب معماری می‌نویسد: «معمار صنعتگر نیست صنعتگری تنها وسیله‌ای در دستان معمار است کسی است که فکر و قرزی خود را به کار می‌گیرد تا شکل‌هایی را خلق کند که در ساختمان به دست استاد کار ساخته می‌شود».
- ✓ لیون باتیستا آلبرتی در کتابی با عنوان «درباره نقاشی» قواعد پرسپکتیو را شرح داد، گفته شده که این کتاب اولین رساله علمی در زمینه پرسپکتیو می‌باشد.
- ✓ وی روشی برای محاسبه میزان کوچک نمای جسم در پرسپکتیو نیز داشت.
- ✓ وزارت- نویسنده زندگینامه آلبرتی، نظر او را تأثیرگذار و مهم‌تر از بناهایی می‌داند که در ایتالیا ساخته است.
- ✓ در بین کارهای آلبرتی، طرح کلیسای سانت اندره از مهمترین آنها محسوب می‌شود به گونه‌ای که این بنا، به خوبی سبک معماری آلبرتی را به نمایش می‌گذارد.

نولد: ۱۸ فوریه ۱۴۰۴ میلادی، جنوا، ایتالیا
 مرگ: ۲۰ آوریل ۱۴۷۲ میلادی، رم، ایتالیا
 سوح: آلبرتی که در سال‌های آغاز عمر به معماری روی آورد، نخستین نظریه پرداز هنر و معماری عصر رنسانس است که شناخت عمیقی از معماری روم باستان داشت. رساله «۵۵ کتاب درباره معماری» آلبرتی که در سال ۱۴۵۰ میلادی نگاشته شد، جلوی مباحث نظریاتیک دربارهٔ باستان‌شناسی، معماری و تناسبات است که وی با الهام از رساله «در باب معماری» ویتروویوس نگاشت.

رنسانس

جزوی
 کلاسی
 تاریخ
 معماری

گزارشگر: سید علیرضا کوچکی

@tarikih_memar99
 @tarikih_testis

۱۴۰۰-۹۹

58

دوره
 بررسی
 کنکور
 دکتری
 معماری
 ۱۴۰۱

گزارشگر: سید علیرضا کوچکی

@moshaaver_1401
 @tarikih_testis

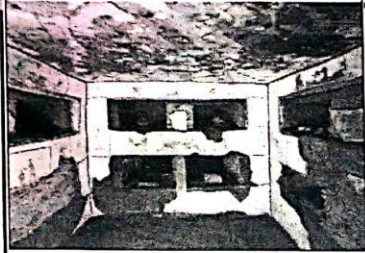
1401

20

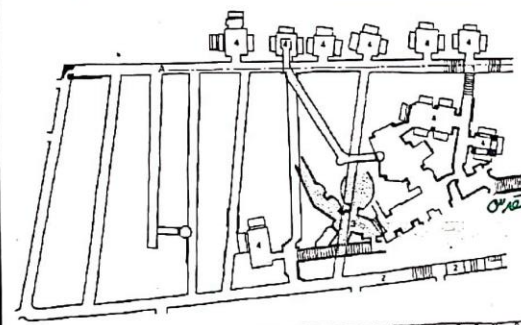
۳۳- سبک نقاشی‌های کدام بناها را اسپرسیونیسیم شتابان خوانده‌اند؟

- (۱) معابد شهری روم
 (۲) معابد دخمه‌های صدر مسیحیت
 (۳) معابد کلاسیک یونانی
 (۴) مقابر مصطبه‌ای مصر

دوره دیگر
 مقابر دخمه‌ای کالیگوستون
 (کتاب لوجی)

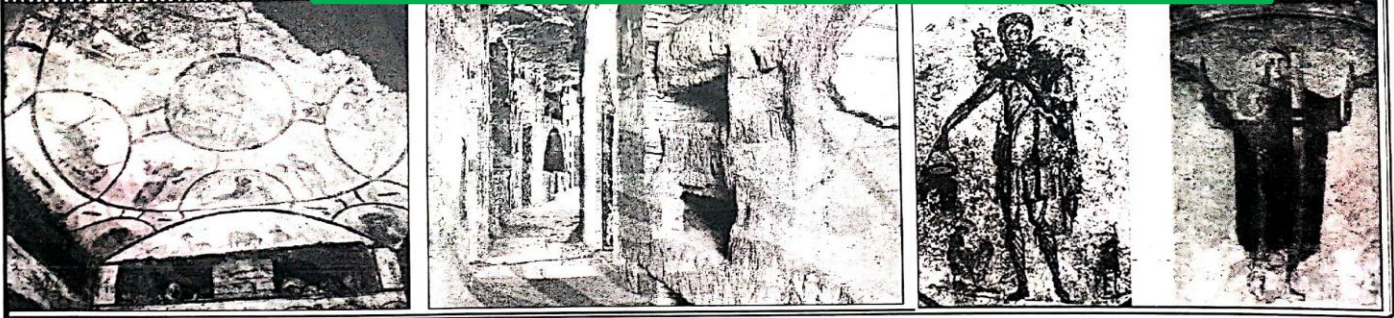

ریشه شکل‌گیری هنر مسیحی در گورخانه‌های دخمه‌ای است.
 مسیحیان اولیه اجازه تصاحب زمین را نداشتند و مهم‌تر از آن می‌بایست به دور از چشم سربازان رومی اجسادشان را به خاک می‌سپردند.
 هنر در این دوره در مخفی‌گاه‌های زیرزمینی شکل گرفت. پازرتوین آثار این دوره مقابر زیرزمینی هستند که به آنها مقابر دخمه‌ای (کاتاکومبها Catacombs) هم می‌گویند برای (فن تندری اولیه مسیحیت).
 این مقابر ابتدا به‌عنوان مخفی‌گاه برای پناهندگان بودند. این مقابر شبکه‌های گسترده‌ای بودند از دالان‌ها و اتاقک‌های زیرزمینی. **پهنای دالان‌ها = ۱۲-۹ cm**
 در این دخمه‌ها مراسم و آیین‌های سری مسیحی اجرا می‌شد.
 در این گورخانه‌ها توفتگی‌هایی بود در سطح دیوارهای جانبی برای نگهداری اجساد مردگان (لوکوس = تاقچه‌های تدفینی).
 اتاقک‌های زیرزمینی فضای به‌عنوان نمازخانه‌ی تدفینی هم داشتند که تاق‌بندی متفاوتی داشت و به کویکولوم معروف بودند که **نقاشی سقف به‌شکل صوفی / تالار مربع مسطح تکیه بر طاقچه دارد برای تدفین**
 از نمونه‌های این مقابر دخمه‌ای می‌توان از مقبره دخمه‌ای کالیگوستون در رم نام برد. **هنر از نظر موضوع**
 نقاشی‌ها در این دوره با مفاهیم دینی اما با لگوبرداری شدید رومی (حتی از نظر موضوع) با موضوعات زندگی مسیحی و یارکش در سادگی زیاد مطرح بود؛ ویژگی اصلی نقاشی‌های این دوره طبیعت‌زدایی بود.

۱ و ۲. دالانهای اصلی
 ۳. طبقه فرورینته پایینی
 ۴. کویکولوم (نمازخانه تدفینی)
 توضیح: چهار گوشه‌های باز، لوکولوس هستند.

سخت‌مانی به پله دالان تیرا، لوبولویا و لولولوس بر سر راه دالی تکیه که در میان حصار قصر -
 ورود از داخل آتریوم دوموس‌های روم به سمت در زمین
 - سبک نقاشی‌های دخمه‌ای = شب امپریونی و حیران در شیشه‌های سنگ - دالانهای مسیحی در کن ایوان باهاله و بر سر راه شام آنها
 نقشه مقابر دخمه‌ای کالیگوستون، دوره سده دوم م. و منطقه دالان اصلی که تیرا در آنجا

صدر مسیحیت

جزوه
 کلاسی
 تاریخ
 معماری

گزارش دوره: سید علیرضا لوجی

@tarikh_memari99
 @tarikh_tests

۱۴۰۰-۹۹

59

دوره
 بررسی
 کنکور
 دکتری
 معماری
 ۱۴۰۱

گزارش دوره: سید علیرضا لوجی

@moshaaver_1401
 @tarikh_tests

1401

21

۳۴- اروین پانوفسکی کدام سبک از معماری در تاریخ معماری غرب را با فلسفه مدرس و آرای توماس آکوئیناس در باب روش مرتبط می‌داند؟

(۱) باروک

(۲) رنسانس

(۳) رومانسک

(۴) گوتیک ←

خداوند استفاده می‌کرد. از جمله مسائلی که در مورد هنر این دوره، باید به آن اشاره کرد، توجه به نور در آثار هنری است؛ از یک طرف، رنگ طلا و استفاده از رنگ‌های شفاف و از طرف دیگر، به کاربردن شیشه‌های منقوش رنگی، جلوه می‌کند. «مثال‌های شاخص تابندگی، خورشید و طلاست که معمولا پیکره مجلل را به آن‌ها تشبیه می‌کنند. همچنین تنویر مسیح نیز نوعی تابندگی است» (کوماراسوامی، ۱۳۸۹: ۲۹۸). چون آکوئیناس بیان کرد، چیزی زیباست که برای هدفش مناسب باشد؛ طبق سنت، زیبایی را باید در چیزی دانست که رنگ شفاف و درخشان داشته باشد؛ در نتیجه، درک کمال و تناسب یک شیء زیبا، به وضوح و شفافیت آن پیوند می‌خورد. این مساله، ادامه آراء آگوستین در سده‌های پیشین است. بنابراین، یکی از مهم‌ترین شیوه‌هایی که بعد از قرن سیزدهم میلادی، در عصر **گوتیک** رواج یافت، استفاده از هنر پرشکوه شیشه‌های منقوش است (تصویر ۱۴). در هیچ عصر دیگری، شیشه را با یک چنین زیبایی و مهارت منقوش نکرده‌اند. «پنجره‌های دارای شیشه منقوش، همان کتاب مقدس هستند؛ چون درخشندگی آن‌ها به نور راستین، امکان راه یابی به درون

۳۵- قدیمی ترین معابد ژاپنی که تا به امروز همچنان بازسازی و حفظ شده‌اند، کدام موارد هستند؟
 (۱) معابد شینگون بودیسم
 (۲) معابد ترکیبی شینتو و ذن
 (۳) مجموعه معابد ایسه و ایزومو
 (۴) معابد شهر کیوتو و معبد هوریوجی

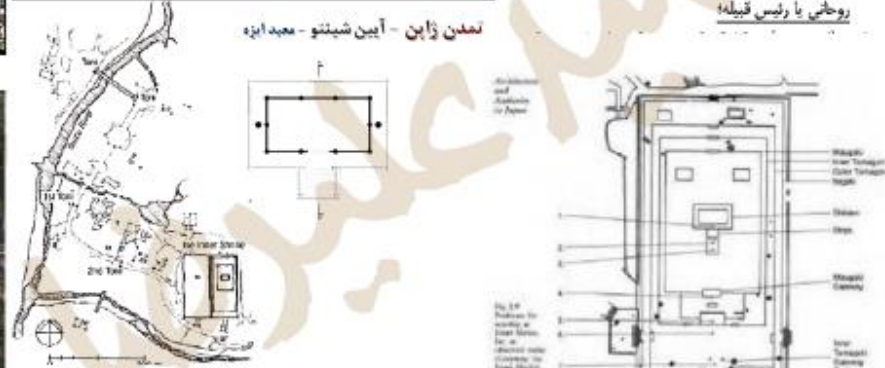
معابد

معابد شینتو بودیسم - معبد اوزه

مربوط به قرن سوم میلادی!
 از دست نخورده ترین نمونه های اصل سبک ژاپنی در معبد سازی!

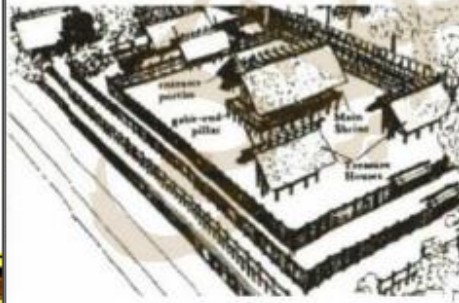
ساختار معبد: ۱- مینتی بر ریشم خطوط مستقیم و متناهی ۲- رنگ های حساب شده چوب (سرو (رنگ زرد) برای ستون ها و دیوارها، و پوسته درخت برای سقف) ۳- سقف این معبد دو شیبه با شیب تند و روی سقف دو عدد Chigi - بصورت ضربدری ۴- مسکنی برای روحانی یا رئیس قبیله!

نماین ژاپن - آیین شینتو - معبد اوزه

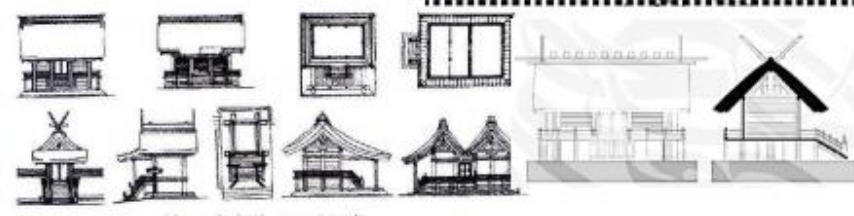

ژاپن

جزیره
 کلاسی
 تاریخ
 معماری

معبد اوزه

پلان و نما مجموعه ساختمان های معبد اوزه

معابد شینتو بودیسم

- معرف ساختمان ژاپنی؟ معابد شینتو!
- معابد هر بیست سال نابود و هینا جایگزین می شد! این روند از سده سوم میلادی تاکنون تکرار شده است!
- معبد ایزه بزرگترین معبد آیین شینتو!
- این موقد در زمینی به مساحت ۵۰×۱۶۵ مترمربع را دربر می گیرد و با چهار پرچین متحدالمرکز حصاربندی شده است.
- شونن (یا بنای اصلی معبد) روی صفای با ستون های چوبی بنا شده و بام کاهگلی دارد. ستون های جسیم زمین قام، که از درخت سرو

دوره
 بررسی
 کنکور
 دکتری
 معماری
 ۱۴۰۱

گزاره روزانه: سید علیرضا کوچکی

@moshaaver_1401
 @tarikh_tests

1401

23

۳۶- کدام مورد، خصیصه غالب در معماری چین است؟

(۱) شکوهمند، پرصلابت و ایستا

(۳) متواضع، لطیف و سبک

(۲) شکوهمند، پرصلابت و پویا

(۴) پرصلابت، سبک و پویا

دوره
پژوهشی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

مدرس: سید علیرضا کوجلی

@moshaaver_1401

@tarikh_tests

1401

24

۳۷- اولین کسی که برای نخستین بار از دنیای چهار بُعدی سخن گفت، کدام مورد است؟

(۱) لوکوروبوزه (معمار)

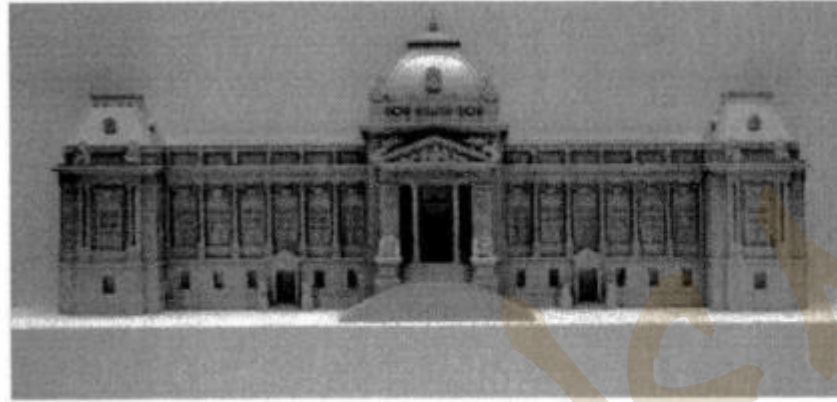
(۲) پابلو پیکاسو (نقاش)

(۳) آلبرت اینشتین (فیزیکدان)

(۴) هرمان مینکوسکی (ریاضی‌دان) ←

در فیزیک و ریاضیات، فضای مینکوفسکی (به انگلیسی: **Minkowski space** یا فضا زمان مینکوفسکی) که به افتخار ریاضی‌دان معروف هرمان مینکوفسکی نامیده شده است. یک تنظیم ریاضی است که اکثر نسبیت خاص آلبرت اینشتین به شکل آن فرمول‌بندی شده است و عبارتست از در نظر گرفتن زمان به عنوان بعد چهارم. در فضای مینکوفسکی به جای بردارها از نمادگذاری چهاربردارها استفاده می‌شود.

۳۸- کدام مورد درخصوص اثر زیر، درست است؟

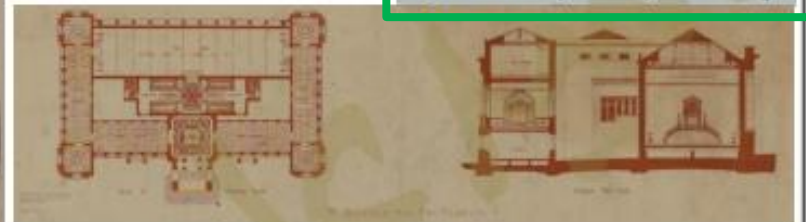

- ۱) اثر به سبک اکلکتیسم با ترکیب عنصر باروکی گنبد فرانسوی و عنصر یونانی در ایوان است.
- ۲) اثر متعلق به دوره رنسانس و سبک کلاسیک متأثر از آثار معماری یونان و روم است.
- ۳) اثر متعلق به دوره یونان باستان است و تمام عناصر آن یونانی می‌باشند.
- ۴) اثر به سبک رومی شامل گنبد رومی و جلوخان ورودی رومی است.

هنر عصر روشنگری

کلاسی
شاید
معماری
۱۴۰۱
کنکور
تاریخ و
تاریخ

ایوان روشنگری اول - رومانتی سیزم
التقاط کرای
پارلر زنه مکتبش - موزه علم و هنر انگلستان

دوره
بررسی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

گزارشگر: سید علیرضا کوچکی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

26

۳۹- رومانتيسیسم، حاصل کدام جریان اجتماعی در اروپا است؟

(۱) رنسانس

(۳) اصلاح دینی یا پروتستانسیسم

(۲) جنبش روشنگری

(۴) انقلاب فرانسه

جریان اول
 رمانتیسیسم
 احساس گرایی
 طبیعت گرایی
 فردگرایی
 انتقاداً گرایی
 عام گرایی

هنر عصر روشنگری

جریان دوم
 رنسانس
 واقع گرایی
 به تصویر کشیدن واقعیات
 مدافع سنت و عقیده
 منطقی کارکردی و عملکردی
 مدافع تعالیم

فهرست

کتابی
 تاریخ
 معاصر

پیش به سوی
 آرت نوو

معمار خلق عهد پادشاهی
 معماری ژانرک، فنانی دیوان
 در ارتباط با طبیعت، نمونه مرکزی
 معماری نئو کلاسیک
 از این ساختمان پادشاهی
 واکاوی شده است. خانه وندس
 شهر بین دانشمندان یک مانی

دوره
 بررسی
 کنکور
 دکتری
 معماری
 ۱۴۰۱

گزارشگر دوره: سید علیرضا کوچکی

@moshaaver_1401
 @tarik_h_tests

1401

27

دوره
بررسی
کنکور
دکتري
معماري
۱۴۰۱

گروه آموزشی: سید علی رضا کویچکی

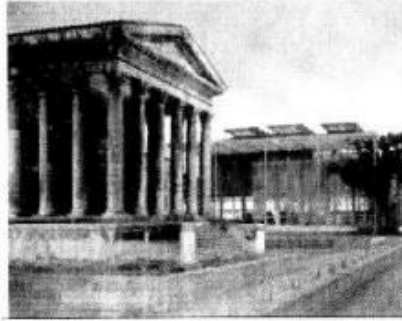
@moshaaver_1401
@tarikih_tests

1401

28

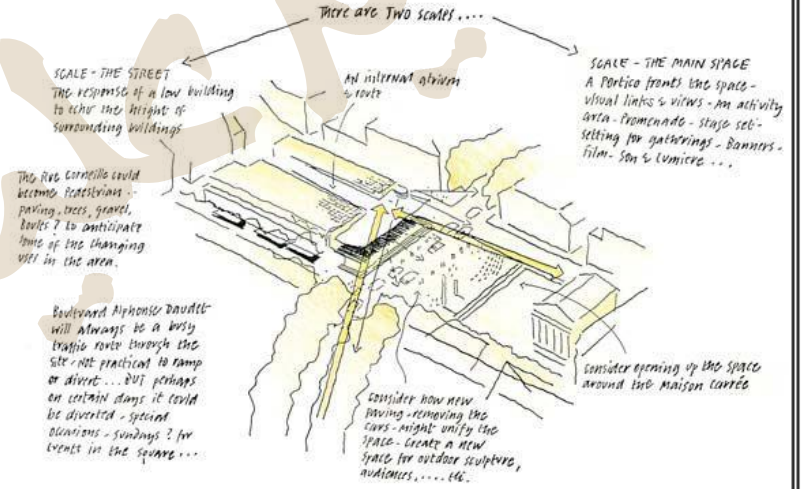

۴۵- در تصویر زیر، دو شاهکار معماری از دو دوره متفاوت تاریخی مشاهده می شود. نام اثر تاریخی قدیمی چیست و در

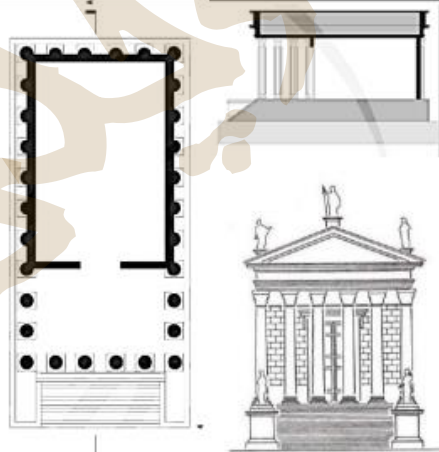
کدام سبک و نام اثر معماری مدرن چیست و طراح آن کدام مورد است؟

- ۱) گره دار - یونانی، مزون گره - ژان نوول
- ۲) مزون گره - رومی، گره دار - ژان نوول
- ۳) گره دار - رومی، مزون گره - سر نورمن فاستر
- ۴) مزون گره - رومی، گره دار - سر نورمن فاستر

روم

جزوه
کلاس
تاریخ
معماری

معابد

معبد مزون کاره

رومان - معبد مزون کاره -
طرح کلی

معماره: ۱۶ پلینی از سال ۱۰۰
مکان: روم، فرانسه

گروه آموزشی:

این سبک درست است؟

- ۱) در راستای تداوم معماری سنتی ایران است.
- ۲) به تلفیق عناصر معماری ایرانی در دوره‌های متفاوت پرداخته است.
- ۳) به تقلید معماری اکلکت اروپایی، در ایران دوره قاجار بازنمایی شده است.
- ۴) هرچند تحت‌تأثیر هنر اکلکت غرب قرار گرفته لیکن به تلفیق عناصر خودی نیز با آن پرداخته است.

❖ دوره دوم

- ✓ تغییر در ساختارهای معماری به صورت تلفیقی و مجز (تلفیق معماری صفویه با معماری غرب - یا صرفاً تقلید از معماری غرب)
- ✓ تحت تأثیر هنر اروپایی مردم تحت تأثیر نورانی عربی
- ✓ استفاده از عناصر و نمادهای مشخص از معماری اروپا در بناهای شاخص (سلطنت ناصرالدین شاه)
- ✓ تأثیر پذیری از معماری غرب در طراحی پلان، نما و مقطع و مصالح ساختمانی؛
- ✓ دگرگونی و تحول در منبع الهام و شکل معماری و حتی در مصالح و شیوه اجرایی ساختمان در ایران؛
- ✓ به حاشیه رانده شدن معماری چند هزار ساله سنتی ایران؛
- ✓ ایجاد نماد های خاص شهر های اروپایی (همانند گلاسه فرنگی و برج های ساعت - مانند شمس العماره/ ساخت بنای تکیه دولت برگرفته از تئاتر ویکتوریا آلبرت لندن)
- ✓ ایجاد بناهایی همانند مدرسه دارالفنون - ترکیبی از معماری صفویه و معماری نئوکلاسیک غرب؛
- ✓ استفاده از الگو های معماری باروک، روکوکو و نئوکلاسیک قرن ۱۸ اروپا؛
- ✓ ایجاد معماری کارت پستالی در ایران؛

در معماری دوره قاجار نمونه‌های فراوانی به چشم می‌خورد که در آن‌ها تأثیرات سبک کلاسیک مشهود است. پلان اصلی این بناها از الگوی معماری ابتدای دوره قاجار تبعیت می‌کند که مشتمل است بر یک حیاط مستطیلی با حوضی در وسط، و اتاق‌هایی که در دو، سه یا چهار طرف این حیاط سامان یافته بودند؛ یک مسیر سرپوشیده به حیاط مذکور منتهی می‌شد؛ بادگیری در ساختمان تهیه شده بود؛ بعد از ورودی یک هشتی قرار داشت؛ یا یک زیرزمین یا حوضخانه. این ساختمان‌ها تحت تأثیر ایده‌ها و عناصر معماری غربی، از جمله رواق‌هایی به سبک ذریک، ایونیک، یا کورینتی بودند؛ پنجره‌های آن‌ها از طرفین به دو ستون محدود می‌شد؛ پنجره‌های بیضی یا مؤخر داشتند؛ ستوری این بناها چندقسمتی بود؛ و سرستون‌های در هم پیچیده در آن‌ها به کار می‌رفت. این سبک خاص دوره قاجاری را «سبک ایرانی-اروپایی» (European Style - Perso) نام نهاده‌اند، که به‌خصوص در عصر ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۲۷-۱۲۷۵ هـ ش) رواج و مقبولیت یافته بود، از بسیاری جهات متفاوت از نئوکلاسیسم رزاشاهی است. سبک ایرانی-اروپایی نتیجه ترکیب دو معماری ایرانی و اروپایی بود، برای خلق یک معماری تقاطعی «جدید». در این سبک معماران ایرانی فرهنگ‌های خارجی بیگانه را در آفرینش معمارانه خود جذب می‌کردند. لذا این که آیا این معماری دوره هیبریدی نتیجه تلاش آگاهانه معماران در ترکیب سبک‌های کلاسیک و سنت‌های ایرانی بوده، یا این که چیزی جز شکست این معماران در درک الزامات و اجرای صحیح سبک کلاسیک به شمار نمی‌آمده، جای بحث و مناقشه دارد. آیا این معماران در تمایز حفظ سنتی ایرانی بودند، یا این که با این کار عجز و ناتوانی خود را هم در خلاصی یافتن از قید و بندهای معماری قراردادی و هم در کاربرد صحیح اصول معماری اروپایی عیان می‌ساختند؟

گزارشگر: سید علیرضا لویجلی

دوره سوم	دوره چهارم
✓ برخورد فخر امیر سنت و تجدید انقلاب مشروطه	✓ نهادن نقاشان اروپایی بر هنرمندان ایرانی
✓ احداث بناها و اشکافات مدرن (مدرسه، بیمارستان، بانک، تفریحگاه، فلور، پارک، تئاتر، کارخانه، جوامع کوز و جوامع بی، و ...)	✓ دوره ایرانیزان از فرنگ برگشته و واردات نفیث اروپائیان به ایران در امر چمندان و دکوراسیون داخلی
✓ پیدایش سبک فرنگی در معماری ایران	✓ استفاده از نقوش استوره ای، حیوانی، زمینی، نقوش هندسی، ایجاد حوض علی و وطن دوستی
✓ تقلید از معماری هنرهای باستان (میدان مسجد سهیلا)	✓ استفاده از کجبری متون کاشن های برجسته در ایجاد کتیبه و بزرگ با نقش پروازی جذاب، اینه کاری نقاشی روی کف و گره پیش و خاتم کاری، استفاده از رنگ های شاد و رنگی
✓ اهمیت و توجه به نمایی بیرونی (عمارت سازه حیوانات - مانند خیابان باب‌همایون - ناصر خسرو (ناصریه))	✓ تزیینات و آرایه های معماری دوره قاجار:
✓ ایجاد مناره های کوچک توپرافکننده معماری هند - فرار گیری این مناره ها بر دروازه های شهری - تهران، سمنان و قزوین)	✓ تلفیق تزیینات معماری ایران با تزیینات معماری اروپایی (تاج‌گیری مجسمه در نمای ساختمان - سرای روشن در خیابان ناصر خسرو)
✓ نورگیر سطلی به صورت گلاسه فرنگی کوچک	۱- استفاده از ستون ستون های کلاسیک (کورین، ایونیک)
✓ ایجاد باکتن های سلون دار رو به معابر شهری (مانند خانه علی قزوینی)	۲- استفاده از نماد های معماری غرب (ستون)
معماری ایران در این دوره سه سبک دارد: ۱- سنتی ۲- تلفیقی (نمونه اسفهان) و ۳- فرنگی	۳- استفاده از مصالح چوبی در کنار پله ها و باغ ها؛
• ویژگی های سبک فرنگی عبارتند از:	۴- استفاده از نرده و حبال های فلزی (همراه با بست های فلزی)
۱- ساختمان ها دارای نمادهای معماری نئوکلاسیک شده؛	۵- طاق رنگ های گرم به رنگ های سرد در کاشیکاری؛
۲- پلان ها و لند های اصلی به صورت متقارن؛	۶- استفاده از صویر اسلیمی و حیوانی به صورت غیر انتزاعی
۳- استفاده از باغ های تزیین دار به‌علا با نمادهای ستوری همراه با ورق های فلزی و طرح‌های چوبی	۷- تلفیق آینه کاری و کجبری؛
۴- قوس های نیم دایره به جای قوس های جناغی دوره های قبل (معماری سنتی ایران)؛	۸- تکرار پلیمری هنر کجبری ایران از تکه‌های غربی در همه موارد (از تزیینات داخلی تا نمای ساختمان)
۵- ستون های کلاسیک (کورین، ایونیک و ...)	۹- حذف بندهای عمودی (چرخ‌های حلقه کر حالات چند صومدنی) پیوستگی اجزای کاری در راستای طولی؛
۶- تزیینات کلاسیک، تصاویر واقع گرا؛	۱۰- ندام (چرخ‌های گذشته) گره رنگی (چرخ‌های - گل‌انداز و ...)
۷- باکتن بالای سر در ورودی؛	۱۱- آجر تزیینی فلزی و فرانسوی (کوب کردن آجر و تیشه کاری آن) (مخمس قاجاریه)
۸- وجود پله بر روی محور اصلی ساختمان (اصبت به پله خانه)	۱۲- آجر قزوینی بری - استفاده از آجر به صورت مستطیل - نقش گویان یا منحنی - ایجاد قاب های تزیینی؛
۹- گلدان و مجسمه بر روی کاشی بنا؛	۱۳- استفاده بسیار از بزگی بندی - نقوش طفراس کاری زیر سقف با اویزهای کوتاه
۱۰- نمادهای سنگی و یا به ظاهر سنگی؛	۱۴- ایجاد سقف رنگی در تزیینات؛
۱۱- نرده ها به شکل صراحی (سنگی یا چوبی)؛	۱۵- تزیینات فلزات در بنا؛
۱۲- ایجاد تزیینات مجسمه در چارده و کتیبه بناها برای اولین بار (مجسمه های سنگبری)	۱۶- استفاده از رنگ سفید و زرد در بتن کاشی کاری (منه)
• تزیینات دوره قاجار:	۱۷- نقاشی روی آینه؛
✓ تغییر در ساختار تزیینات ایرانی به دلایل زیر:	۱۸- نقاشی روی آینه؛
الف- پیدایش صنعت چاپ؛	۱۹- نقاشی و تزیین روی کتیبه (نمونه دوره صفویه)؛
	۲۰- قاب بندی روی سقف و دیوار؛

دوره بررسی کتکوری معماری ۱۴۰۱

گزارشگر: سید علیرضا لویجلی

@moshaaver_1401 @tarikh_tests

1401

29

۴۷- براساس نظریه سبک‌شناسی آر - نوو نیکولاس پوزنر، اگر بخواهیم برای سبک رومانتی‌سیسم ملی ایرانی ریشه‌ای

در سبک‌شناسی آرنوو بیاییم، به کدام سبک خواهیم رسید؟

(۱) اکسپرسیونیسم ایده‌آلیستی

(۲) راسیونالیسم اوایل مدرن

(۳) مونیومانتالیسم

در سبک‌شناسی آر - نوو نیکولاس پوزنر، اگر بخواهیم برای سبک رومانتی‌سیسم ملی ایرانی ریشه‌ای در سبک‌شناسی آرنوو بیاییم، به کدام سبک خواهیم رسید؟

اکسپرسیونیسم ایده‌آلیستی - یعنی روانه‌ی سبک‌شناسی آر - نوو نیکولاس پوزنر به صورت نمودار است. در سبک‌شناسی آر - نوو نیکولاس پوزنر، سبک‌شناسی آر - نوو نیکولاس پوزنر به صورت نمودار است. در سبک‌شناسی آر - نوو نیکولاس پوزنر، سبک‌شناسی آر - نوو نیکولاس پوزنر به صورت نمودار است. در سبک‌شناسی آر - نوو نیکولاس پوزنر، سبک‌شناسی آر - نوو نیکولاس پوزنر به صورت نمودار است.

ایران اول مدرن - اکسپرسیونیسم
آلبرت اسپیر - مسالفتان صرافت‌عظم برلین
اکسپرسیونیسم ایده‌آلیستی
حجاب ملی را می
نقشه ادولف اسپیر برای برلین
آلبرت اسپیر - استادیوم المپیک برلین
شهر و معماری
سبک‌شناسی آر - نوو نیکولاس پوزنر
طرح‌های آر - نوو نیکولاس پوزنر
مخالفت معماری مدرن
در انتخاب معماری مدرن

دوره
بررسی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

گزارش‌دهنده: سید علیرضا کوجلی

کلاس
معماری
۱۴۰۱
گزارش‌دهنده
دکتری

گزارش‌دهنده: سید علیرضا کوجلی

@tarikh_memari00
@tarikh_tests

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

30

28

۴۸- لوکوربوزیه از معمارانی است که علاوه بر ساختمان‌هایش به خاطر نوشته‌ها و مانیفست‌های خود در معماری معاصر جایگاه مهمی دارد. از معماران و تیم‌های معماری زیر کدام یک جایگاه مشابهی دارند؟

- (۱) آرکی‌گرام (۲) رم کولهاس ← (۳) سوپراستودیو (۴) آرکی‌زوم

<p>✓ رم کولهاس، معماری است که اندیشه‌هایش در مورد ساخت بنا و طراحی شهری وی را به یکی از بحث‌برانگیزترین معماران جهان بدل کرده است.</p> <p>✓ او در بین معماران نومدرن از معتبرترین و با نفوذترین آن‌هاست. هر چند در آثار او گرایش‌های ساختار شکنانه نیز دیده می‌شود.</p> <p>✓ کولهاس در کتاب «نیویورک در هذیان» به جنبه‌های جذاب شهر نیویورک که فاقد طراحی شهری و معماری با کیفیت است می‌پردازد.</p> <p>✓ کتاب بندی کولهاس «کوچک، متوسط، بزرگ، خیلی بزرگ» نوعی نوآوری در مباحث معماری و شهرسازی را ارائه می‌دهد. این کتاب و مباحث آن به تناسب مقیاس از کوچک به بسیار بزرگ مرتب شده‌اند.</p> <p>✓ کولهاس با الهام گرفتن از خانه شیشه‌ای فیلیپ جانسون، پلویون بازسولونای میس وندروهه و ویلا ساواوی لوکوربوزیه و تجزیه و تحلیل داده‌ها و سایت پروژه، تصمیم می‌گیرد خانه به صورت طولی در امتداد سایت طراحی شود.</p>	<p>دروسی آگازینر معمار</p> <p>رم کولهاس</p> <p>رم کولهاس- ویلا دل آوا من کلو فرانسه casa stretto house</p>
--	--

پشتکاری که کولهاس برای طراحی و تحقق بخشیدن به پروژه‌هایش از خود نشان می‌دهد، در پرداختن به مباحث نظری و تئوریزه کرده آنها هم منعکس است. وی با استفاده از یک دستگاه تبلیغاتی کارا، که از مخلوقات خود اوست، طرح‌ها و افکارش را در سطح جهان اشاعه می‌دهد. **با این خصوصیات، کولهاس را با چه کسی جز لوکوربوزیه می‌توان مقایسه کرد** نظرات هر دو در مورد شهر یکسان است. هر دو معمار معتقدند که این مرکز تجمع انسان‌ها دچار بی‌نظمی و اغتشاش هستند. برای پاسخ دادن به این شکل، **لوکوربوزیه** به راه حل‌های ساده متوسل می‌شود، در صورتی که **کولهاس** شرایط موجود را پذیرفته و در برخی مواقع، حتی به آن‌ها دامن می‌زند. هر دو معمار از شهر تاریخی فاصله می‌گیرند. نقطه نظر **لوکوربوزیه**، ایدئولوژیک است؛ وی می‌گوید که شهرهای تاریخی نمی‌توانند به احتیاجات جسمی و روحی انسان‌های مدرن پاسخ گویند. اما **کولهاس** پراگماتیک‌تر است؛ او معتقد است که با توجه به رشد تصاعدی جمعیت دنیا، شهرهای گذشته بیش از حد کوچک هستند تا بتوانند برای سکنی گزیدن بین انسان‌ها تقسیم شوند. **لوکوربوزیه** به عصر ماشین تعلق دارد. بسوی یک معماری، کتابی که در سال ۱۹۲۳ منتشر شده، برخوردی انقلابی با معماری همان زمان است. **لوکوربوزیه** در این کتاب با شور فراوان از شگفتی‌های صنعت صبت می‌کند؛ از استاندارد شدن، از اینکه بناها هم، مانند سایر تولیدات صنعتی از جمله کشتی، هواپیما و اتومبیل، باید با استفاده از عناصر پیش ساخته تولید شوند. برای وی خانه «یک ماشین برای سکونت» است. **کولهاس** به عصر الکترونیک تعلق دارد. در یکی از موثرترین متن‌های S.M.L.XL که تاریخ ۱۹۹۴ را با خود حمل می‌کند، به تئوریزه کرده چیزی می‌پردازد که با عنوان «شهر عام» معرفی شده است. او معتقد است که بر عکس «شهر خاص» که دارای هویتی تاریخی است، «شهر عام» بی‌ریشه است. در این واقعیت‌های حال فرم گرفتن، بخش‌های وسیعی از زندگی شهری به **Cyberspace** پیوسته‌اند. شهر عام دارای ساختاری فراکتال گونه است که از تکرار بی‌پایان یک مدول ساختاری ساده بوجود آمده است. برای بازسازی شهر عام، این امکان وجود دارد که از کوچک‌ترین عنصر آن که می‌تواند یک میز کامپیوتر، و یا حتی یک دیسکت باشد، شروع کرد.

۴۹- کدام مورد، رویکرد «حیاط مرکزی» در معماری سنتی و گذشته ایران است؟

۱) بنا بر شرایط اقلیمی بوده و یک تدبیر معمارانه محسوب می‌گردد.

۲) عملکرد آن موردنظر نبوده بلکه سبک خاصی در معماری بوده است.

۳) تنها به جهت محرمیت ساخته می‌شده و صرفاً یک رویکرد مذهبی تلقی می‌گردد.

۴) مصداق اصل درونگرایی در معماری بوده که در تمامی اقلیم‌های سرزمین ایران به کار گرفته می‌شده است.

گرایش به درون

معماری درونگراست، **محبوب و پوشیده**، مقصود نهایی از چشم‌ها و دست‌ها دور است. به اولین توجه به نظر نمی‌آید و به نخستین قدمها کشف نمی‌گردد. آنچه مطلوب است در پس و پشت پرده‌ها پنهان است و تنها هنگامی کشف و ادراک می‌شود که فرد به درون راه یابد.

۱. انتظام فضای باز و بسته:

درونگرایی در معماری سنتی، سبب می‌شود فضای باز در میان فضای بسته بنشیند و فضای بسته همچون حصاری آن را دور بزند و از بیرون مخفی کند، یا حداقل از دسترسی سریع دور دارد. این انتظام، نه مختص یک نوع بنا بلکه انتظامی عمومی و کلی است.

۲. جداره‌های بیرونی نسبت به بناهای مجاور:

• جداره‌ها نسبت به هر آنچه در خارج واقع است مسدود می‌گردد. روزنه‌های رو به بیرون به حداقل می‌رسند. درجه‌شان تنگ می‌شود. انواع حایل‌ها را می‌پذیرد و یا در ارتفاع زیاد و در پس و پشت دور از نظرها واقع می‌شود و اشراق به درون مشکل می‌شود.

(۱) - (۲) - حیاط سنتی

❖ خصوصیات حیاط سنتی:

- گره ارتباطی:** دسترسی به فضاهای بسته از طریق حیاط
  - تامین عمده روشنایی فضاهای بسته:** حجم بسته، نسبت به حیاط، عمق محدودی می‌یابد که معمولاً تنها یک فضا را در خود جای می‌دهد و چنانچه این عمق زیاد شود، یا ردیف دیگری از اتاق‌ها در پشت فضاهای مشرف به حیاط قرار گیرد. ممکن است حیاط دیگری برای تأمین نور این فضاها به وجود آید.
  - توجه به حیاط و تماشای منظر آن:** فضای بسته زمانی مکان زندگی تلقی می‌شود که به حیاط چهره گشاید و الا صورت انبار می‌یابد. توجه و اشراق کامل فضای بسته به حیاط از طریق استقرار حساب شده این دو نسبت به یکدیگر و انتخاب روزنها و حایل‌های مناسب بین آنها حاصل می‌گردد.
  - نظم حساب شده نماها و هماهنگیشان با یکدیگر، دقت در انتخاب مصالح و استفاده بجا از نقش و رنگ در این نماها:**
- آرایش فضای باز حیاط با بسترهای آب، سبزه، درخت، داربندها و عناصر دیگر، که از نحوه ارتباط فضاهای بسته با حیاط تأثیر می‌پذیرد، حیاط را حیات و زندگی می‌بخشد.

حیاط در بنای سنتی به مثابه قلب یک بدن است. جهان‌مغیری در دل جهان کبیر و مترادف با خلوت و محل زندگی است.

تصویر ۱. معماری محبوب
الف. خانه مسکونی در اصفهان
ب. حسینیه هشت در پرد

تصویر ۲. نظام بیرونی بناها در بافت‌های سنتی
الف. ج. کریم‌های بافت مسکونی شهر پرد

دریم و خلوت

دوره
پرزسی
کتاب

نقشت
و
خیال

گزارش‌دهنده: سید علیرضا لویجی

@tarikih_tests

۱۴۰۰-۹۹

4

دوره
پرزسی
کنکور
دکتري
معماری
۱۴۰۱

گزارش‌دهنده: سید علیرضا لویجی

@moshaaver_1401
@tarikih_tests

1401

32

۵۱- کدام مورد، درباره مبانی شکل‌گیری آثار «حسن فتحی» درست است؟

(۱) بهره‌گیری فرمال از معماری گذشته

(۲) بومی‌کردن اندیشه‌های پست مدرن

(۳) ایجاد پیوند میان هنر مدرن و معماری گذشته

(۴) بهره‌گیری از شیوه‌های بومی اجرا و تأثیر آن بر هزینه‌های تمام شده

مصر

مسکن فتمی:

فهد را وقف ساختن مسکن برای افراد فقیر و توسعه (روستایی) / ایجاد محیط طبیعی و بومی با کمترین هزینه

-طرح دهکده گورنا: توسط حسن فتحی، رابطه میان مالک، معمار و استادکار به نحو مطلوبی / کسب نظرات زنان خانه دار در این طرح حسن فتحی در نظر داشت، مصالح در محل تهیه و به افراد برای مهارت‌های کاری آموزش می‌شد.

-پارک فرهنگی قاهره: استفاده از فاکتورهای احساس جمعی مهمترین عامل موفقیت

ابزارهای عمومی طراحی معماری با مشارکت فعال اجتماعی، منجر به خلق فضایی اجتماعی / استفاده از مشارکت مستقیم

افراد و بطور غیرمستقیم توجه به باورها و الگوهای سمبلیک اجتماعی

پارک الازهر: استفاده از فضاهای عمومی در یک زمینه اسلامی / استفاده از گروه های NGO، شهرداری، همسایگی های

اطراف برای اولویت های گروه های اجتماعی.

پارک فرهنگی قاهره

پارک الازهر

۵۲- آئرو دینامیک، از مفاهیم مؤثر بر شکل‌گیری کدام سبک معماری است؟

- (۱) آرت دکو (۲) مدرنیسم (۳) فوتوریسم (۴) استریم لاینینگ ←

نوآوری در زمینه تکنولوژی **فلزات**، فنون ساخت و مطالعات علمی، در طراحی هواپیما انقلابی ایجاد کرد. بدنه‌های جعبه‌مانند و پیچیده و بال‌های متصل شده جای خود را به ساختارهای یکدست و یکپارچه با شکل‌های **آیرو دینامیک** و استریم لاینی دادند.

اولین هواپیمای مسافربری تجاری که در آن از این دستاوردها استفاده شده بود، بوئینگ ۲۴۷ ساخت سال ۱۹۳۳ بود که با ایجاد تغییراتی در بمب افکن نظامی ساخته شده بود. در همان سال **هواپیمای داگلاس دی سی** Douglas DC1 ساخته شد که اختصاصاً برای اهداف تجاری طراحی شده بود. این هواپیما دارای ساختاری تمام فلزی و بال و بدنه یکپارچه و پوششی **آلومینیومی** بود و مجموعاً شکلی یکپارچه، درخشان و چشمگیر داشت.

۱) آرت نوو

۲) آرت دکو

۳) فوتوریسم ←

۴) کوبیسم

چینش فوتوریسم (پندهنگری یا آینده‌گرایی) در نقاشی، مجسمه‌سازی، طراحی صحنه، موسیقی و فیلم‌سازی

✓ انقلابی‌ترین تکرار سبک به جهان مدرن و خصوصیات آن در چینش فوتوریسم در میلان ایتالیا پیش از جنگ جهانی اول ظهور کرد
✓ به این جهت، ادینو بوتائی به نام فیلیپو توماسو هاریتی بود.

✓ نخستین بیانیه این سبک به زبان فرانسه و در روزنامه فرانسوی «فیگارو» به سال ۱۹۰۹ منتشر شد.

✓ عنوان اصلی این سبک یا «ایدئولوژی فوتوریسم» «ما تأکید می‌کنیم که زیبایی جهان توسط زیبایی جدیدی به نام «سرعت» غنای فزون‌تری یافته است».

✓ بیان این مکتب خواستار جهانی بودند که خود را با انقلاب صنعتی و ظهور تکنولوژی جدید تطبیق دهند و آن‌چه که مرموز به گذشته است را به فراموشی سپارند.

✓ فوتوریسم نهضت خالص معماری نبود بلکه تمام فعالیت‌های هنری را در بر می‌گرفت.

✓ هیچ ساختمان مهمی به این سبک ساخته نشد.

• فوتوریست‌ها:

۱- بر پویایی در مقابل ایستایی تأکید می‌کردند

۲- به عدم صحت و ثقت پرسپکتیو اشاره داشتند (به خاطر تغییر دید ناظر و تغییر نوع پرسپکتیو)

✓ پروان چینش فوتوریسم خود را «نخستین جوانان ایتالیا پس از قرن‌ها» نامیدند زیرا پس از سه قرن پس از ظهور باروک، مجدداً این کشور (ایتالیا) به عنوان خاستگاه قدیمه و سبکی جدید در هنر مطرح گردید.

✓ آنتونیو سانتالیا (نویسنده و نقاش ایتالیایی) با انتشار بیانیه معماری فوتوریستی در سال ۱۹۱۴، فوتوریسم رسماً وارد حوزه معماری شد.

✓ لعیت سانتالیا در این است که وی نخستین معماری بود که تأثیر عصر ماشین را بر معماری مطرح کرد و به پژوهش آن نوع معماری دست‌آورد که مناسب عصر ماشین باشد.

✓ سانتالیا چه کرد؟ ۱- تبیین منشور معماری فوتوریسم ۲- ترسیم شهر جدید مطابق با اصول نظری چینش فوتوریسم!

✓ سانتالیا کشید که حرکت و پویایی را به عنوان عامل مهم و تعیین‌کننده شهرهای جدید معرفی نماید.

✓ طرح‌های سانتالیا در میلان در نمایشگاهی به نام «ساختارهایی برای یک کلان‌شهر مدرن» به نمایش گذارده شد.

✓ شروع جنگ جهانی اول، آغازی بود بر پایان چینش فوتوریسم.

تذکره: از ویژگی‌های نهضت فوتوریسم، پویایی (دینامیسم)، حرکت، سرعت و بررسی تأثیر زمان در حجم و فضا را می‌توان نام برد.

✓ فوتوریست‌ها معتقد بودند برای تجسم پویایی، باید بر نور و حرکت تأکید نمود زیرا آن‌ها باهت می‌شوند که استحکام صوری لایه، کاهش بادی و عناصر در یکدیگر و محیط اطرافشان نلغز کنند.

✓ اصول فکری هنرمندان فوتوریست شامل سرعت، حرکت، پیشرفت، تهاجم به ارزش‌های کهن و گرایش به تکنولوژی برتر است!

✓ فوتوریست‌ها از نخستین مدافعان مفهوم جدید فضایی تصویری بودند و می‌کشیدند تا فضا را به گونه‌ای مجسم نمایند که ناظر خود را در مرکز تصویر حس کند.

✓ فوتوریسم ایتالیایی به عنوان نقطه آغازی برای کانستروکتیویسم روسیه محسوب می‌گردد.

مهم‌ترین اصول فکری و مطالب نظری چینش فوتوریسم

۱. رهایی کامل از جهان قبل از صنعت مدرن (گسست از گذشته)

۲. تطابق جهان با تکنولوژی و صنعت جدید

۳. توجه به علم و تکنولوژی و جهان آینده

۴. حمل و نقل سریع‌السیر

۵. حذف تزئینات

۶. پلندمرتب‌سازی و نمایان کردن اجزای عملکردی و تکنولوژی یک ساختمان

۱. توجه به علم و تکنولوژی و جهان آینده؛

۲. تأثیر حمل و نقل سریع‌السیر بر زندگی مدرن؛

۳. گسست و عدم اعتقاد به گذشته؛

۴. حذف تزئینات؛

۵. پلندمرتب‌سازی؛

۶. نمایان کردن اجزای عملکردی و تکنولوژیک ساختمان.

هنرمندان چینشی فوتوریسم، زبان هنری عصر مدرن را به صورتی شفاف و

عریان تبیین کردند و چهره‌ی جهان مدرن در فون بیستم را بسیار پیش از

سایرین در تصاویر خود نشان دادند.

مدالی نظری فوتوریست‌ها بر افکار و طرح‌های لوکوبوویسم، گروهیوس، کانستروکتیویسم و های-تک تأثیر گذاشت.

چهارمین دوره
مسابقات
۱۴۰۱
کنکور
ادبیات و
تاریخ و
نگارگری

گزارش‌دهنده: سید علیرضا لوجلی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

۱۴۰۱-۱۴۰۰

6

دوره
بررسی
کنکور
ادبیات و
معماری
۱۴۰۱

گزارش‌دهنده: سید علیرضا لوجلی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

35

۵۴- با کدام دسته از مفاهیم، سبک معماری پست مدرن را می توان از دیگر مکاتب و سبکها متمایز کرد؟

- ۱) آزادی در فرم - بوم محوری - التقاطی - عامه پسند - تعددگرایی
- ۲) اصالت در عملکرد - تعددگرایی - انحصاری - انتزاعی - بین المللی
- ۳) عامه پسند - وحدت گرایی - آزادی در فرم - بین المللی - بوم محوری
- ۴) انتزاعی - اصالت در عملکرد - عامه پسند - آزادی در فرم - وحدت گرایی

دست مدرن، خاکه تزی

- ✓ پست مدرن به معنای «فرامدرن»، «پسامدرن»، «پساتوگرایی» و «مابعد تجده» ترجمه شده است که منظور «شرایط بعد از مدرن» یا «مرحله تاریخی بعد از مدرن» است.
  - ✓ این سبک معماری در اثر تئوری فلسفی، فیلسوفی چون نیچه و هایدیگر و تئوری های ارائه شده توسط چارلز جنکز در تقابل با معیاری های عمیق معماری مدرن شکل می گیرد.
  - ✓ پست مدرنیسم به معنای نقیض کلمه یک مکتب فکری نیست؛ همچنین فکری بکپارچهای هم نیست ک هدف یا زاویه دید مشخص داشته باشد لذا می توان آن را واکنش به برخی از مباحث های مدرنیستی دانست.
  - ✓ پست مدرنیسم در پی تغییر بنیاد مدرنیسم است و از مهم ترین سرفصل های آن، انسانی کردن محیط های اجتماعی است.
  - ✓ به معماری پست مدرن «معماری پاپ» یا «معماری مردمی» هم می گویند چرا که در این معماری از احجام، تزئینات و رنگ های عامه پسند و جالب توجه برای عموم استفاده می شود و بر خلاف معماری مدرن که تنها قشر خاص روشنفکر می تواند متوجه معانی و مباحث انتزاعی آن باشد است.
  - ✓ اصطلاح پست مدرن عموماً بر اشکال فرهنگی دلالت دارد؛ اشکالی که مشخصه بارز آن ها همسویی و تلفیق هنر عامه پسند و رسمی است.
  - ✓ به معماری پست مدرن «معماری التقاطی» نیز می گویند زیرا این معماری تقاطعاً و تلفیقی از سبک ها و دوره های مختلف تاریخی است که با مصالح متفاوت و متنوع اجرا می شود.
  - ✓ ساختمان های پست مدرنیستی مجموعه ای از سبک های متفاوت هستند که همزمان به دست های محلی، فرهنگ عامه پسند، سبک بین المللی و تکنولوژی پیشرفته اشاره دارند و در عین حال به هیچ یک از این مؤلفه ها اجازه نمی دهند تا بر مؤلفه های دیگر تسلط یابند.
  - ✓ اکثر معماران پست مدرن سعی می کنند تا از نشانه ها و نمادهایی استفاده کنند که در هر منطقه مشخص کننده نوع کاربری آن ساختمان است.
  - ✓ به کارگیری عوامل گذشته معماری که معماران مدرن سخت با آن مخالف بودند، مورد حمایت معماران پست مدرن واقع شده، برای آن که آنان معتقدند به خنای معماریشان می افزاید و نمودار پیوستگی فرهنگی گذشته و حال است.
  - ✓ نکته مشترک در بین همه فلاسفه عصر پست مدرن این است که عقلانیت، قطعیت علمی و خردگرایی محض مدرن را زیر سوال می برند.
  - ✓ به طور کلی پست مدرنیسم بیشتر از جنبه نقد مدرنیسم از آثار پیدایش این جهان بینی تا اکنون مطرح است لذا پست مدرنیسم ضد جنبش فکری رئالیسم، ضد عصر روشنگری و خردگرایی متعاقب آن، ضد انقلاب کبک، فلسفه ضد هر گونه ایدئولوژی، ضد عدالت است.
  - ✓ مدرنیست ها معماری را یک مسئله تکنولوژیک می دانستند. تکنولوژی یک خصوصیت عام دارد و در سرتاسر جهان از قواعد و اصول یکسان تبعیت می کند اما پست مدرنیست ها به معماری یک تئوری فرهنگی دارند و فرهنگ در هر منطقه ای متفاوت با سایر مناطق است.
- شریانی که در معماری پست مدرن در نظر گرفته می شوند شامل:
۱. خصوصیات فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و اقتصادی افرادی که از آن ساختمان استفاده می کنند.
  ۲. خصوصیات شهری؛ خیابان، میدان، کوچه، نمازه
  ۳. شرایط اقلیمی؛ رطوبت، سرما، گرما، جنگل، صحرا
  ۴. نحوه زندگی روزمره اهالی ساختمان، نیازهای آن ها، طرز استفاده و پیش زمینه های ذهنی آن ها در رابطه با فرم های زیستی

دست مدرن

کتابی
تاریخ
معماری
معاصر
۱۴۰۱
کنکور
آرشد و
دکترا

گزارشگر: سید علیرضا لویجی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

۱۴۰۱-۱۴۰۰

3

دوره
بررسی
کنکور
دکترا
معماری
۱۴۰۱

گزارشگر: سید علیرضا لویجی

@moshaaver_1401
@tarikh_tests

1401

36

۵۷- کدام مورد، انتقاد معمول از خانه‌های «فرانک لوید رایت» است؟

(۱) ارتفاع زیاد سقف‌ها

(۳) تاریک بودن داخل خانه‌ها

(۲) استفاده زیاد از شیشه

(۴) استفاده از فرم صلیبی در پلان

آوانگارد های آمریکا
فرانک لوید رایت

معماری نثر قرن
• انتقاد از اجزای: خصوصاً رایت - لوید رایت
• هم‌زمان با دارا کاچه‌ها

خانکها و فضاهای زندگی در سالیان و رایت
✓ معروفترین معماری سبک آرگیتیک - از شاگردان سالیوان - لو پوس از نشانی با فرهنگ شرق و عمدتاً از این اصول معماری خود را بدین نمود.

معماری و ایده‌های آرگیتیک لو برای اولین بار از طریق نمایشگاهی در سال ۱۹۱۰ در لویدا
✓ سرمشق های نوشته های رایت: مطالعات فراوان و تأثیرپذیری از معماران قرن نوزدهم؛ آشنایی لوید سالیوان، معماری بوس آمریکا، جنبش «صنایع و حرفه» و در نهایت تأثیر شینکل

نهایت معماری سنتی را بین ۱۰ - ۱۰۰ سال گذشته در ذهن بر روی جان
✓ اعتقاد رایت: هیچ خانه‌ای نباید روی تپه باشد بلکه باید جزئی از آن و برآمده از طبیعت باشد، تا تپه و خانه بتوانند با هم زندگی کنند و خوشحالی هر یک به لحاظ وجود دیگری باشد.

وی معماری ملین را ترکیب ساده حاصل از هم‌نشینی با برین یک فرم خنثی می‌کند و در مقابل معماری آرگیتیک را اتحاد غیر قابل گسست خنوار می‌کند

قدیسه‌ها و دیدگاه‌های نظری رایت تحت تأثیر معماران نظیر چالرز ورنه‌مکیتاش، اشتراک این دو: هر دوی آن‌ها به دنبال خلق بانی بودند که شامل و یکپارچه باشد یعنی هر عنصر به عنوان جزئی از یک کل واحد در نظر گرفته شود

در فلسفه معماری رایت و مکتبش چه مفاهیمی دیده می‌شود؟
• وفاداری به مصالح، مقیاس انسانی و آرایه‌های یکپارچه در کنار رعایت به سبک بوس!

۱- معماری به عنوان پدیده‌ای «طبیعی» یعنی «الی» - انسان‌ها حق دارند در فضای خانه حرکت کنند (در خانه بوس پیام‌ها را ملاحظه می‌کند که مجید خطوط دراز، کشیده و چسبیده به زمین؛ ساختمان در تطبیق کامل با محل طبیعی خود).

۲- توجه به شرایط مکانیکی الهام از طبیعت فشنزولوله (بنای هتل امپیرال توکیو (۱۹۲۲-۱۹۱۶))

۳- تکنولوژی مدرن در معماری مدرن وسیله‌ای برای رسیدن به یک معماری والا تر به نام آرگیتیک!

خانه‌های اولیه رایت به نام «خانه‌های دست‌های مسطح» معروف بودند زیرا نقاشی در حومه شهر شیکاگو ساخته شده و در تطبیق و هماهنگی با نشانه‌های سطح و سرسبز اطرافش می‌شدند. طیف ملل اوستیو-پله‌های منطبق

مشخصه خانه‌های طراحی شده رایت (خانه‌های دست‌های مسطح):
۱- پنجره‌های سرتاسری - ایجاد تلاطم بصیرت در تطبیق اجزای در دریا و توجیه ۱۹۱۴
۲- کسول نمودن بام و نمایش فضای آن به صورت سطح زمین - صفحات آسمانی زده فسیب ابریک - ۱۹۱۴
۳- نشان دادن مصالح در ساختمان - ۱۹۱۴
۴- فضاهای یکسره پیوسته‌ای دارای شیب‌های با اجزای کم‌ارتفاع با سنگ‌های طبیعی لغزنده (نقطه تأکید (نقطه کانونی))
۵- عدم شیب‌های پلانی به طرح‌های لوکور بوزیه و فضاهای بوتیرسال مین و تروود - پلان صلیبی (چلیپایی)
۶- دارای سفر کوتاه و دال گسترده و فضای به نسبت تاریک -
• معماری روی سنگ -
• فرانک لوید رایت معماری آرگیتیک را در ۹ عبارت تعریف کرد:
۱. طبیعت، ۲. آرگیتیک، ۳. شکل تابع عملکرد، ۴. لطافت، ۵. سادگی، ۶. شادمانی، ۷. شادمانی، ۸. شادمانی، ۹. شادمانی

۱. طبیعت: شامل داخل بنا و اجزا و مصالح نیز می‌شود.
۲. آرگیتیک: همگونی و تلفیق اجزا.
۳. شکل تابع عملکرد: تلفیق فرم و عملکرد - عملکرد مطبوع
۴. لطافت: نمود مصالح به صورت فرم‌های دلپذیر و انسانی.
۵. سنت: تبعیت بدون تقلید. رعایت ارزش‌های امریکایی
۶. تزئینات: بخش لاینفک ساختمان - زمان‌های در دسترس - ۱۹۱۴
۷. روح: ضرورت وجودی آن از داخل به خارج.
۸. بعد سوم: ضخامت و عمق.
۹. فضا: گسترش دائمی این شالوده پنهانی. چهره و بکارها و معنا

• شادمانی اصلی این سبک و برگرفته است.

دوره
بررسی
کنکور
دکتری
معماری
۱۴۰۱

گزاره‌ها: سید علیرضا کویچی

@moshaaver_1401
@tarik_h_tests

1401

37

46

۵۸- تمام موارد، بر طبق تعریف «نوربرگ شولتز» در خصوص ویژگی‌های فضای معماری درست هستند، به جز:

۱) فضای معماری با کاربر آن تعریف می‌شود.

۲) فضای معماری صرفاً به فضای درون بنا گفته می‌شود.

۳) فضای معماری مشخصه‌های بصری خاص خود را دارد.

۴) فضای معماری حس‌های گوناگون را در زمان‌های مختلف به مخاطب انتقال می‌دهد.

ریخت شناسی و عوامل تعریف کننده فضا از دیدگاه

شولتز

در رویکرد پدیدار شناسی، فضا دارای مولفه‌های تعریف پذیری متمایزی است که عبارتند از: «دیالکتیک درون و بیرون، مرکزیت و محصوریت فضایی، مرز و حصار فضایی».

در ادامه به این مفاهیم اشاراتی می‌شود:

- «ریخت شناسی، فضا و دیالکتیک درون و بیرون»: از دیدگاه نوربری شولتز فضاها را می‌توان از طریق برهمکنش عرصه درونی و عرصه بیرونی از هم متمایز کرد، چنانچه این امر در زمینه وجودی «کف، دیوار و سقف»^{۳۱} بوجود می‌آید. سیمون به این نکته اشارت دارد که دیوارها، کفها و سقفها، شرایطی را فراهم می‌کنند تا در طی این فرایند، عرصه درونی در برابر عرصه بیرونی شکل گیرد؛ گرچه:

۱. کف از طریق «رو و زیر»^{۳۲}،

۲. دیوار از طریق «درون و اطراف»^{۳۳}، و

۳. سقف از طریق «بالا و پایین»^{۳۴}، این امر را ممکن می‌کند.

نوربری شولتز بیان می‌کند که طراحی از بیرون به اندرون و از اندرون به بیرون، قوای کششی لازمی را ایجاد می‌کند که برای خلق معماری کمک می‌کند و معماری در محل تلاقی نیروهای مصرفی و فضایی اندرون و بیرون شکل می‌گیرد. این امر در فرهنگهای گوناگون متفاوت است.

۵۹- توصیف زیر از معماری، از کدام گفتمان سخن می‌گوید؟

«معماری بیش از دیگر صور هنر، درگیر ادراکات بی‌واسطه ماست. گذر زمان، نور، سایه و شفافیت همگی در تجربه کامل معماری نقش دارند»

(۱) پراگماتیسم (۲) ساختارگرایی (۳) پدیدارشناسی (۴) کلاسیک‌گرایی

پدیدارشناسی در معماری، «نگاه ناب و عمیق» به معماری از طریق آگاهی ای است که آن را تجربه می‌کند. پدیدارشناسی معماری، به دنبال زبان درونی بناهاست. از این منظر، غنای یک اثر هنری و از جمله معماری، برگرفته از سرزندگی انگاره‌هایی است که برمی‌انگیزد. رویکرد پدیدارشناسانه به ادراکات حسی در خلق فضا، ضمن ارتقای کیفیات فضای معماری، قابلیت ادراک محیطی را افزایش می‌دهد.

استیون هال نیز مانند سایر متفکران حوزه پدیدارشناسی معماری، با تأکید بر نقش ادراکات حسی در دریافت محیط و تشکیل تصاویر ذهنی در خاطره مخاطب اثر معماری، می‌نویسد: «معماری، بیش از دیگر صور هنر، درگیر ادراکات حسی بی‌واسطه ماست. گذر زمان؛ نور، سایه و شفافیت؛ پدیده رنگ، بافت، ماده و جزئیات، همگی در تجربه کامل معماری نقش دارند. محدودیت‌های بازنمایی دوبعدی (در عکاسی، نقاشی یا هنرهای گرافیکی) و یا محدودیت‌های فضای شنیداری در موسیقی، سبب می‌شود تا این هنرها، تنها بخشی از ادراکات بی‌شمار برانگیخته‌شده توسط معماری را درگیر کنند. با وجود آن‌که قدرت احساسی سینما غیرقابل انکار است، اما تنها معماری است که می‌تواند تمامی حواس و تمامی پیچیدگی‌های ادراک را برانگیزد» (همان‌جا).